

БАХТ КАЛИТИ — АҲИЛИКДА

Тошкент шаҳар, Шайхонтохур туманидаги "Фаол" маҳалласида истиқомат қилувчи, 84 ёшни қаршилаётган "Шухрат" медали соҳиби Саидаҳмад хожи ота Қаҳҳоровлар хонадонига ташриф буюрган имизда, бизни бир этак набираю эваралар қуршвида кутиб олдилар. Саидаҳмад хожи ота билан тўкин-сочин дастурхон атрофида дилкаш гурунгимиз бошланди.

- Саидаҳмад хожи ота, келинг суҳбатимизни Муяссар ая билан танишган чогларингиздан бошласанг?
- Муяссархон билан оила қуришимга ота-онам сабабчи бўлган. Улар ўқимишли, тушунган, кўпни кўрган кишилар бўлгани учун келин танлашда адошмаган экан. Ота-онамнинг йўлидан бориб фарзандларимизни ҳам шу руҳда тарбияладик, уйли-жойли қилдик, қуда-андалик бўлди. Ҳатто фарзандларим ҳам қудалик бўлишди. 46 йил Тошкент пасажирлар станциясида етакчи

мутахассис бўлиб ишладим. Эркакнинг ўзини тутишида, жамиятда ўз ўрнини топишида аёлининг ўрни бекиёс. Муяссархон бориға шукр, йўғига қаноат қилиб 58 йилдан буён менга елкадош бўлиб, фарзандларимиз Саидмаъруфхон, Саиджалолхон, Саиднабижон, Саидаминжон, Нодирахон ва Умидахонларни олий маълумотли, уйли-жойли қилиб, 21 та неварга, 5 та эваралар қуршовида бахтли яшаб келмоқдамиз. Бунинг учун Яратганга шукроналар қиламан. Бахт деганлари шу бўлса керак-да, тўғрими Муяссархон? - дедилар юзидан нур ёғиб турган аяга мамнулик билан қарар экан. Муяссархон ая тортинибгина:
- Бу хонадонга келин бўлиб тушганимда жуда ёш ва гўр эдим. Раҳматли қайнонам Мубораххон ая камимни яшириб, боримни ошириб келиннинг оиладаги, эрнинг олдидики вазифаси, рўзгор тутиш, фарзанд тарбияси, меҳмон кутиш-у яқин-йироқлар билан қандай муомалада бўлишни ўргатдилар. Доимо: "Ўғлингизга биров кўзу қаросини ишониб топшираётгани, уни келин ўрнида эмас қизингиздек қабул қилинг. Билмаганини ўргатиш қайнонанинг вазифаси", дердилар. Қиз боланинг ота уйидаги муҳити билан келин бўлиб тушган хо-

надондаги тутум мутлақо бир-бирига ўхшамаслиги табиий албатта. Киши сабр-қаноатли, ҳаётнинг оқ-қорасини тушунган, оғир-босиқ бўлсагина ҳам-манинг юрагига йўл топади, меҳрини қозонади. Ёшлигимга бориб қайнонамдан ранжиганимда турмуш ўртоғим кўнглимни кўтарарди. Баъзида гина-қудуратни унутиб ойижоним кўнглимга қарарди. Шунинг учун Саидаҳмад ака билан севишмаган бўлсам-да, ўртаимиздаги меҳрмуҳаббат ришталари, бир-биримизни аяшимиз, қадрлашимиз, тушунишимизнинг ўзи юракларни бирлаштирди, яқинлаштирди, бахт келтирди.
- Ўғилларингизга келинни ўзингиз топган экансиз. Фар-

надондаги тутум мутлақо бир-бирига ўхшамаслиги табиий албатта. Киши сабр-қаноатли, ҳаётнинг оқ-қорасини тушунган, оғир-босиқ бўлсагина ҳам-манинг юрагига йўл топади, меҳрини қозонади. Ёшлигимга бориб қайнонамдан ранжиганимда турмуш ўртоғим кўнглимни кўтарарди. Баъзида гина-қудуратни унутиб ойижоним кўнглимга қарарди. Шунинг учун Саидаҳмад ака билан севишмаган бўлсам-да, ўртаимиздаги меҳрмуҳаббат ришталари, бир-биримизни аяшимиз, қадрлашимиз, тушунишимизнинг ўзи юракларни бирлаштирди, яқинлаштирди, бахт келтирди.
- Ўғилларингизга келинни ўзингиз топган экансиз. Фар-

зандларингиз раъингизга қарши чиқишмадимиз?
- Инсон дунёга бир марта келади. Танлаган жуфти ҳалолли билан эса бир умрга яшайди. Фарзандларим оила муқаддас эканлигини билишини, бу шундай иморатки, бузилса йиллар давомида тузатиб бўлмаслигини англашини хоҳладим. Аммо оила қуришдан олдин ўғилларимнинг ҳам, қизларимнинг ҳам кўнглидагини сўраб олдиман. Улар раъимга қарши чиқишмади. Ўғилларимга олий маълумотли қизларни келин қилган бўлсам, қизларимни ўқимишли, тагли-туғли хонадонга узатдим. Келинларим хонадонимга келганида институтда 2-курс контракта ўқирди. Ўқишини бизникида давом эттирди. Невараларимга ўзим қарадим. Кўпчилики: "Қиз боланинг ўқиши шарт эмас. Ўқиса юз-кўзи очилади ёки эри ишлатмаса ота-онанинг ўқитгани беҳуда кетади", деган ўйга боришади. Ҳозирги шароитда ўғилми, қизми бир касбнинг, хунарнинг бошини тутса, рўзгорига ҳам, жамиятга ҳам нафи тегади. Ҳеч бўлмаганда болаларини яхши тарбиялайди, яхши-ёмонни ажратади, фойда-зарарнинг фарқига боради. Бунинг ўз таърибаларим асосида синаганман ва адашмаганман.
Муяссар ая билан гапимиз охирига етмасдан суҳбатимизга Саидаҳмад хожи ота беихтир кўшилиб:
- "Ҳар жойини қилма орзу, ҳар жойда бор бир тошу бир тарозу", деганларидек қийинчиликсиз, машаққатсиз мақсадга эришиш қийин. Муяссархон айтгандек болаларимизни ҳалолликка, покликка, тўғри сўзликка, меҳнатга ўргатганмиш. Шунинг учун маҳалла кўй, ёр-дўстлар олдида юзими сўз ёруғ. Болаларим меҳнатдан қочманлар, меҳнатнинг юки оғир бўлгани билан оши ширин бўлади, дейдилар.
Адиба УМИРОВА.

САМИМИЯТ БИЛАН ЁНДОШИЛСА...

Мактабни тамомлаб, институтга кирган йилим онам Курбонова Норбиби ая каттик бетоб бўлиб қолдилар. Фарзандлик туйғуси кучлилик қилиб, онамга ёрдамга шошилдим. Касалхонада ўзларига келган онам мени ёнлариде қўриб: "Агар ўқишингни ташласанг, сендан каттик хафа бўламан", - дея шарт қўйдилар. Ноилж яна ўқишга қайтдим.
Ўқишимни сиртқиға айлантирдим, онамга ҳам ёрдам бердим.
Тақдирда бор экан, турмушга чиқиб, иш фаолиятимни мактабда бошладим. Вақт ўтган сайин устозлик машаққатли, масъулиятли касб эканлигини англадим. Ҳар бир боланинг қалби мисли очилмаган китоб. Уша китобни очиб, унга безак бериш ма-

ҳоратли устознинг иши. Шу сабаб ўз устимда қаттиқ ишлашга тўғри келди. Бола - ўқитувчининг меъмори дея, ўзимга шир қилиб олдим. Ҳар бир ўқувчининг руҳиятига кириш, унинг туйғуларини ҳис этиш ва идрок қилишга интилдим. Сўз сеҳридан кучлироқ сеҳр йўқлиғига амин бўлдим. Инсоннинг камол топишида муомала биринчи ўринда туради. Бошланғич синф ўқувчиларида муомала билан бирга билим ва кўникмаларнинг шаклланиши кейинги босқичларда ўз самарасини кўрсатади.
Ҳаётим давомида олган, олаётган мукофотим бу жамиятда ўз ўрнини топган ўқувчиларимнинг менга боққан кўзлари ва сўзларидаги самимий "Салом, устоз" деган лутфу ҳурматларидир.
76-мактабдаги кунлик иш фаолиятим ниҳоясига етиши билан, Янгиобод маҳалласи идорасига шошаман. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2004 йил 25 январдаги "Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" ги

Маҳалла маслаҳатчиси

Фармони асосида диний-маърифий ва маънавий-ахлоқий тарбия бўйича маҳалла маслаҳатчиси лавозимида ишлайман. Хотин-қизларнинг давлат ва жамият қурилишидаги фаолиятини, ҳуқуқий саводхонлигини ошириш, ёшлар билан ишлаш, аёллар ўртасида кичик бизнесни ривожлантириш, хотин-қизлар ўртасида тадбирлар ўтказиш ишлари бўйича маҳалламизда изчил иш олиб борилаётти.
Ҳаёт кутилмаган воқеа-ходисаларга бой. Маҳаллада иш олиб борарканман, баъзида удумларимиз ҳам турли келишмовчиликларни келтириб чиқариши мумкинлиғига дуч келаман. Уша вақт ҳаётда олган тажрибам қўл келади.
Шоғирдларим кўзларидаги самимиятни ҳис қилиш, фарзандларим камоллини кўриш, жамиятимизга керакли эканлигини англаш ўзимни бахтли устоз, бахтли она ва бахтли аёл деб аташимга имкон яратлади.
Гулбахор БОКИЕВА,
Кашқадарё вилояти,
Яккабоғ шаҳридаги
Янгиобод маҳалласи маслаҳатчиси.

МУРУВАТНИНГ ЧЕГАРАСИ ЙЎҚ

"Соғлом авлод учун" халқаро хайрия жамғармасининг Навоий вилоят бўлими қошида ташкил этилган "Меҳр-муруват" маркази бир йиллик фаолияти давомида талай ишларни амалга оширди.
Марказ вилоятдаги кам таъминланган оилаларга, ногирон ва ҳимояга муҳтож яққа-ёлғизларга бепул тиббий хизмат кўрсатмоқда.
- Утган қисқа давр мобайнида, - деди жамғарманинг вилоят бўлими директори Баҳора Ҳамдамова, - 60 дан ортиқ ногирон ва ижтимоий ҳимояга муҳтож ёлғиз фуқароларга тиббий муолажалар кўрсатилди. Марказимиз соғломлаштирилаётган фуқароларга бепул дори-дармонлар билан бирга иссиқ кийимлар ҳам беради.
"Меҳр-муруват" марказининг бундай самарали фаолият кўрсатишида Навоий кон-металлургия комбинатининг ёрдами катта. Корхона ҳомийлигида марказ замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланди.
Марказ "Ҳомийлар ва шифокорлар" йилида хайри ишлар қўламини янада кенгайтиришни мақсад қилиб қўйган.
Маруся ХОСИЛОВА,
"Туркистон-пресс"

АҲИЛЛИКДА ЮТУҚ, БАРАКА

Барнохон (ўртада) қайнона ва онажонисининг насихатлари билан қиз ўстираётганлигидан мамнун.

Барнохонни "деҳқон фермер", деб таништиришганида, бу нозикниҳол, дид билан кийинган, пардози ўзига ярашиб турган кўхликни на аёл дала ишини эплашига авваллига ишонгим келмади.

- Нега энди фермерликка қўл урдингиз? - дедим муддаога ўтиб. - Баъзилар бу ишни бой бўлиш йули деб ўйлашади. Тўғриси, манфаат бўлмаса, ишни ривожлантириш кийин албатта. Аммо энг аввало одамларга керак бўлишдек хўзурбахш тўғу-мақсад билан иш бошладим. Қишлоқда билимдон, ишбилармон одамлар жуда кўп. Қишлоқдошларимнинг ҳам турмуш

тарзи шаҳарликлариникидан қолишмаса дейман. Иш бошладан олдин тажрибали агрономлар, деҳқонлардан маслаҳат олдим. Турмуш ўртоғим Мурод акам билан йиққан жамгармамизга Пахтабанкдан бироз қара олиб кўшдик-да, 2004 йил Жалолиддин Мангуберди номили хўжалиқдан 14 гектар ер олдик. Ўз техникамизга, тракторимизга эга бўлдик. Ернинг тилини биладиган 5 нафар аъзомимиз бор. Хосил кўтаргунча жон-дилигимиз билан ишладик. Оиласи тинч бўлса, эри, яқинлари қўлласса, аёлдан кучли зот бўлмас экан. Онам Ойтўти она доим: "Меҳнат инсонни юзага чиқаради. Ер меҳнат қилгани едиради, ичиради, кийинтиради", - дея қулоғимизга қурдилар. Тўғри экан. Ҳар гектар ердан 25 центнердан хосил олдик. Мўлжалимиз 42 тонна эди 110%га бажардик. Бу йил эса гек-

таридан 28 центнердан хосил олиш ниятидамиз. Шу билан бирга ўз пахтамиздан мато ишлаб чиқаришни ҳам йўлга қўймоқчиман. Ишимизнинг ривожини берса, чорва билан ҳам шуғулланишни ўйлаб турибман.

- Оила учун вақт тополаясизми? - Албатта, оилам, фарзандларим биринчи ўринда. 2 фарзандим бор. Қизим Меҳрибон 12 ёшда. Пишириқлар, ҳар хил таомлар тайёрлашни қойиллатади. Дизайнерликка қизиқади. Жалолиддин 11 ёшда. 6 ёшдан қаратэ билан шуғулланади. 7 ёшида Ўзбекистон чемпиони бўлди. 9 ёшида Америкада қаратэ бўйича ўтказилган мусобақада гранприни олди. 10 ёшда эса бирлашган Араб амирликларида "Мастер-клуб" халқаро чемпионатида 1-ўринни эгаллади. Мактаб-лицейида ҳам математика ва инглиз тили фанларида пешқадамликни қўлдан бермапти. Албатта, бу йўлда менга қайнотам ва қайнонамнинг ёрдамлари беқиёс. Мен бугунги куним учун улардан миннатдорман.

Мен Урганч тумани «Жалолиддин Меҳрибон» деҳқон-фермер хўжалиги бошлиғи Барнохон Юсупова билан суҳбатлашиб, «Оила аҳил бўлса, омад ўз оёғи билан келиши»га яна бир бор амин бўлдим.

С. ФАХРИДДИНОВА.

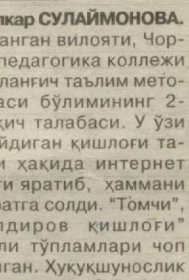

ТАНИШИНГ: ЗУЛФИЯ МУКОФОТИГА НОМЗОДЛАР

Зоҳида ҲАЙДАРОВА. Навоий Давлат кончили институтининг 1-курс талабаси. У Беруний номили Давлат стипендияси совриндори. Республика газета, журналларида бир қатор илмий мақолалари чоп этилган. Ўқуш, илмий иш билан шуғулланишдан ташқари тикишбичиш, рақс тушишга қизиқади.

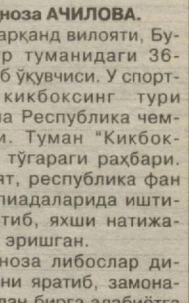
Хулқар СУЛАЙМОНОВА. Наманган вилояти, Чортоқ педагогика коллежи бошланғич таълим методикаси бўлимининг 2-босқич талабаси. У ўзи яшайдиган қишлоғи тарихи ҳақида интернет сайти яратиб, ҳаммани ҳайратга солди. "Томчи", "Гулдинов қишлоғи" номили тўламлири чоп этилган. Хуқуқшунослик фани бўйича вилоят олимпиадаси, адабиёт фани бўйича "Ёш қаламкашлар" туман кўрик-танловлари ғолибаси.

Дилдора ХЎЖАНАЗАРОВА. Жиззах педагогика институту 4-курс талабаси. "Қамолот" бошқаруви аъзоси. Дилдора "Миллий истиқлол ғоясини ўрганиш ва тарғиб қилиш" тўғриси раҳбари. Институтда ўтказилган "Ёш олимларнинг илмий амалий конференцияси" ғолиби. А. Навоий номили давлат стипендияси совриндори. Рус ва инглиз тилларини мукамал билади. "Тадбиркорлик фаолияти субъектларининг манфаатларини ҳимоя қилишнинг хуқуқий масалалари" номили илмий-услубий рисоласи чоп этилган.

Шаҳноза АЧИЛОВА. Самарқанд вилояти, Булунғур туманидаги 36-мактаб ўқувчиси. У спортнинг кикбоксинг тури бўйича Республика чемпиони. Туман "Кикбоксинг" тўғриси раҳбари. Вилоят, республика фан олимпиадаларида иштирок этиб, яхши натижаларга эришган. Шаҳноза либослар дизайнини яратиб, замонавий кўйлақлар тикади. Шу билан бирга адабиётга ҳам қизиқади. Шейрий машқлари матбуотда эълон қилинган. Келажакда хотин-қизлар спортини ривожлантиришга ҳиссасини қўшмоқчи.

Мафтуна ЭСАНОВА. Ташкент шаҳар, Сергели туманидаги 301-мактабнинг 11 синф ўқувчиси. "Ёшлар" телеканали орқали намойиш этилаётган "Янги авлод почтаси" ва "Тенгдошлар" кўрсатувлари бошловчиси. "Баҳор офори", "Кичик ёшдаги болалар учун", "Ёзишни ўрганамиз" китоблари муаллифи. Ҳозирги кунда Сергели туманидаги 352-мактабгача таълим масканида тарбияланаётган болаларга инглиз тили, рус гуруҳларига ўзбек тили, ўзбек гуруҳларига рус тилларидан қўшимча машғулот ўтиб, уларнинг ақлий қобилиятларини ўстиришга ёрдам бермоқда.

Максудахон оиласида меҳрибон она, жонкуяр бекага айланган.

баркамол, ҳар қандай шамолу бўронларга чидамли бўлиб ўсиши учун ота-она фарзанд кўришга аҳд қилган кунларидан бошлаб қайғуришлари керак. Болани бир йилда икки марта шифокор кўригидан ўтказиб туриш - мажбурият эмас, ОДАТга айланиши лозим. Гўдакнинг нажот тилаб турган илтижолу кўзларини кўрганда, гоҳо йиғлаб ҳам оламан. Бор имкониятни ишга солиб, уни ҳаётга қайтаришга ҳаракат қиламиз. Бўлимимизда зарурий тиббиёт жиҳозлари бор.

Шифокор иш кунининг чегараси йўқ, дейишади. Турмуш ўртоғим Абдулбоқи ака, фарзандларим Дилрабо, Беҳзоджон, Муҳаммадали, Камолддинхўжа ва Дилнозахонлар-

ТИЛАГИ ЯХШИ ОБРЎ ТОПАР

Наманган вилоят Учқўрғон тумани "Шошилич тез ёрдам" марказининг «Болалар бўлими» бошлиғи Максуда Сайдуллаева жонкуяр шифокорлардан.

Максудахонни отасининг қаттиқ дардга чалиниб, "операция" бўлиши шу касбга йўналтирди. "Шифокор бўламан!" дея аҳд қилди 8 ёшли қизча. Мактабни олтин медал билан тугатди-ю, Андижон тиббиёт олийгоҳига хўжжат топширди. Йиллар ўтиб, шифокор деган дип-

лом билан юртига қайтди. 1989 йилдан шифохонанинг жонлангир иш бўлимида иш бошлади.

Шифокордаги жонкуярликни кўриб, раҳбарият 2002 йил уни болаларга шошилич ёрдам кўрсатиш бўлимига бошлиқ қилиб тайинлади. Максудахон ҳам она, ҳам шифокор сифатида болаларга астойдил меҳрини берди. Онанинг ҳам аҳволини дилдан ҳис қилди. - Аввало она соғлом бўлиши керак, - дейди шифокор. - Боланинг

да беморларим учун мен билан баб-баравар қайғуришади. Бир куни маъ-юс ўтирсам, боғчага борадиган ўғлим: "Аяжон, касалингиз Жавлонбек ўрнидан турдимиз?" - деб сўраб қолди. "У ҳам сендек ўйнаб кетади хали, болам", - дея бошини силарканман, кўзимга ёш тўлди. Жажжи юраги бировнинг дардини ҳис қилганидан суюндим. Ҳар тонг тангридан юртдошларимизнинг омонлигини сўраб кўз очаман!

САНОБАР.

"ҚУТЛУҒ ЁШГА ТЎЛИБСИЗ..."

Каҳрамон Кундуз Раҳимова - Тошкент тижорат ва тадбиркорлик коллежи ўқитувчиси, уч фарзанднинг меҳрибон онаси, турмуш ўртоғи Ахрор Муҳамедовнинг суоқли рафиқаси.

- Умр деганлари оқар сувдек экан, - дейдилар Кундуз Раҳимова. - Ҳаш-паш дегунча 50 ёшга қириман. Ўтган умримга сира-сира ачинмайман. Ҳар бир кунимнинг шукроналик билан қабул қиламан.

Кундуз Раҳимова олий маълумотли хуқуқшунос. Бу оилани "хуқуқшунослар сулоласи", деб атасак хато бўлмас. Кундуз онанинг опаси, укаси ва тоғаси ҳам хуқуқшунос. Бунинг устаси онанинг икки фарзанди ҳам она изидан боришиди. Фарзандлари - Азимжон, Малика ва Лазиз она ишончини оқлашди. Кундуз она коллеждаги барча жамоат ишларида бош-қош. Ҳар йили "Қамолот" ёшлар ҳаракати томонидан ўтказиладиган "Сиз конунни биласизми?" кўрик-танловини

да Кундуз Раҳимованинг ўқувчилари юқори ўринларни қўлга киритишмоқда.

"Инсон бахти нимада ўзи? У қай кўринишда акс этади?" Кундуз она саволимизга шундай жавоб бердилар: "Инсон бахти - кўнгул хотир-жамлигида. Агар инсон оиласида ҳам, хизмат қилаётган жамоасида ҳам барча вазифаларини ўз ўрнига қўйиб адо этса, одамлар меҳрини, ишончини қозонса, ўз ўрнига эга бўлса, дўсту-ёрлари, яқинлари даврасида ўзини хўшнуд сезса, бундан ортиқ бахт борми, қувонч борми?"

- Қувончингиз, бахтингиз ҳаммиша ҳамроҳингиз бўлсин. Қутлуғ ёшга тўлибсиз, умрингиз янада сермазмун ва шодликка тўлиқ бўлсин, Кундуз опа!

Санжар АСЛОНОВ

Деярли ярим умр оғир ҳас- талик билан қурашиб яшаган онажоним қиш кунларининг бирида бандаликни баҳо келтирдилар. Биз фарзандлар, на- биралар, келинлар ҳар бири- миз ўзимизча ичимиздаги дар- дарларимизни айтиб-айтиб йи- лардик. Шунда холамларнинг: - Богимдаги олма, гиросим, ота-онамдан қолган меросим, дея бўзлаб-бўзлаб йиғлаётган- лари кулогимга чалинди. Уша пайтларда бу сатрларга аҳами- ый беримаган эканман, энди ту- шунсам, ота-онамиздан бизга ҳеч бир бойликка тенг келмай-

Жон-жигарларимиз

лажоним кўзларидаги ёшни, ичларидаги изтиробни яшира олмайдилар. "Менинг синглим- дек сингил йўқ", дер эдилар онам. Дарҳақиқат, 4 йилга яқин тўшакда михланиб қолган онам- га биз фарзандлар билан бир қаторда холажоним ҳам меҳри- бончилик кўрсатдилар. Бирон- бир тансиқ нарса пиширсалар, дарҳол онамга илинар, дардла- рига дармон бўлишга интилар- дилар. Биз - жиянларнинг бор- ди-келди, яхши-ёмон кунлари- мизда ҳам, холажоним энг қий-

ОНАМДАН ҚОЛГАН МЕРОСИМ

диган бойлик-жигарбанд- ларимизнинг меҳри ме- рос қолар экан. Уларда ота-онамиздан ўтган ўхшаш чеҳраларни, одатларни кўр- ганимизда, суҳбатлашганимизда отамизнинг қатъиятли, бир сўзли, тўғриликлари, онами- знинг меҳрибонлиги, ширинсў- злигини кўргандай бўлаверар эканмиз.

ин юмушни буйниларига олади- лар. "Бу менинг вазифам, мен- га онам ишониб кетганлар", - дейдилар бирортанмиз уларни аяб норозилик билдирсак. Хар доим холамларни кўрганимизда, айниқса, ўзларининг кийимлари кўп бўлишига қарамай онамлар- нинг кийимларини асраб-авай- лаб кийганларида онажонимни кўргандек бўламан. Баъзида бир-бири билан арзимас нарса деб, юз кўрмас бўлиб кетган опа-сингилларни эшитганимизда, онам ва холамларнинг оралари- даги меҳр-муҳаббатга қойил қоламан. Қани энди ҳамма жи- гарлар ҳам уларга ўхшаса, ўша- нда одамлар орасида оқибат ҳозиргидек қамайиб кетмаган бўлармиди, деб ўйлайман.

Азизлар, ҳаётда бир-бири- миздан меҳримизни аямай- лик, ўткинчи мол-дунё, пул- бойлик деб жигарларимиз- нинг кўнглини ранжитмайлик. Ота-онамиз ёнига ёруғ юз бил- лан боришни Оллоҳ ўзи на- сиб этсин.

Дилором ЗУФАРОВА, Тошкент шахри.

Бугун онамдан қолган ме- росим, яъни холажоним ҳақида гапирмоқчиман. Холамларни "Беруний" маҳалласида дея- рли ҳамма танийди. Ҳам диний илмга, ҳам дунёвий билимга эга бўлган холажоним Фарида опа Тошкент Давлат Педагогика университетидея бир неча йил- лар мобайнида дарс бериб, ҳозирда нафақада қариллик гаштини суриб келмоқдалар. Мен уларнинг фазилатларини бирма-бир санамоқчи эмас- ман. Лекин уларнинг битмас- туганмас меҳрлари ҳақида ай- тмасам, ўзимни қарздордек ҳис қиламан. Мана, онам ва- фот этганларига бир йилдан ошди. Биз фарзандлар йиғлаб- йиғлаб, Оллоҳдан ўзимизга сабр тилаб кўниккандек бўлдик. Лекин ҳали-ҳануз хо-

Яхшилиқнинг савоби, ёмон- ликнинг жазоси бор. Биз би- либ-билмасдан савоб ва гуноҳ- ларни қилиб қўйшимиз мум- кин. Лекин ҳар бир яхши иш- ларимизга ўн савоб, ёмон иш- ларимизга бир жазо бор. Ёмон- лик режаси кўнглимиз пайда бўлсаю, уни амалга оширмасак, бунинг гуноҳи, яъни жазоси ҳам бўлмас экан. Ҳа, бир яхши- ликка ўн та савоб, бир ёмонлик- ка бир жазо берилади. Яна бир ойдинлик ва аниқлик шундаки, Аллоҳ яхшилиқ учун ўзи хоҳ- лаганича савоб бериши мум- кин, худди шундайин ёмон, ёвуз, номақбул ишлар учун ҳам ўзи хоҳлаганча жазо беради. Биз айрим ҳолатларда муқаддас "Қуръони Карим" оятларига Пайғамбаримиз (с.а.в.)нинг ушбу хусусдаги муборак ҳадис- ларига таянамиз албатта.

Яхшилиқ, одамийлик дин ва

ни ва устозларни, **Тарбия соати** ўтибди. Ота-она фарзандларининг хар кунги савобли ишидан хурсанд бўлишибди.

Тарбия соати

ўтибди. Ота-она фарзандларининг хар кунги савобли ишидан хурсанд бўлишибди.

Қадимда севиб, севилиб тур- муш қурган бир эр-хотин икки фарзанд кўришибди. Уларнинг бири ўғил, яна бири қиз бола экан. Шу фарзандларни қандай қилиб тарбияласак ўзимизга, юртимиз ва миллатимизга шон- шараф келтиради, деб ўйи то- лишибди. Ниҳоят ота бир улуг

Ниҳоят ота ана Шайхул Исло- м олдиға бориб, миннадорчилик билдириб, фарзандлари иши- дан уни хабардор қилибди ва яна маслаҳат сўрабди.

- Энди фарзандингиз хар кун иккитадан савоб иш қила- диган бўлишсин, деб Шайх.

Ота яна уйига қайтиб келиб, Шайхнинг маслаҳатини хоти- нига айтибди. Маъқул бўлиб- ди ва фарзандларига хар кун иккитадан савоб иш қилиб ке- лишлигини вазифа қилишиб- ди. Дилбандлар бу вазифалар- ни ҳам адо этишибди. Энди ота-онанинг маҳалла-қўй ора- сида эътибори ортибди. Ҳам- ма уларга хурмат билан қарай- диган бўлибди.

Алқисса ота ана Шайх хузу-

ЯХШИЛИКНИНГ НОМИ

рига борибди ва ўз миннат- дорчилигини изҳор этиб, яна маслаҳат сўрабди.

- Ёшим юзга юзланиб, бир аср умр кўриб сиздек фарзандлар келажанин ўйлаб, улар тарби- ясиға жиддий эътибор ва маъ- суслик билан қараган отани кўрмаган эдим. Офарин, сизга! Маслаҳатим шу: ўнг ва сўл куло- гингиз билан яхшилаб эшитиб олинг. Энди фарзандларингиз бошлаган савобли ишни хар ҳафтасиға биттадан ошириб, бир кунда ўн та савоб ишни адо этадиган бўлгунча давом этти- радиган бўлишсинлар, - дебди.

Ота хурсанд бўлиб уйга ке- либди ва Шайхнинг маслаҳат- ларини вафодор ёрига айтиб- ди. Улар Шайх айтганидек ва- зифаларни фарзандлари зим- масига юклаб, хар бир куннинг натижасини назорат қилиб ту- ришибди. Одоб-ахлоқ- ли, итоаткор фарзанд- лар учун хар кун савоб, хайрлик, эзгу иш- лар қилиш одатий ҳолатга айланиб қолибди. Ўғилнинг исми Хусниддин, қизнинг исми Моҳинур экан. Қарангки, ўғил ўқиб илми бўлиб, савоб ишлари орқали элга танилибди. Моҳинур ҳам акасидан қолишмабди. Хар икки фарзанд бахту иқболи- ни ҳам хар кун адо этадиган савоб ишлар улуглабди.

Хусниддин одоб-ахлоқда, камтаринликда яна униб-ўсиб- ди. Савоб ишлари уни улуг- лаб, мамлакат сўрайдиган шох бўлибди. Қўшни юртининг под- шоҳи Моҳинур таърифини эшитиб, ёлғиз ўғлиға уни сўратибди. Хар икки фарзанд ота-оналарнинг тўғри тарби- ясини олиб, кам бўлишмабди. Уларнинг ота-оналари ҳам то- лелари ўнг келиб, фарзанд- лари бахти камолидан қувон- ниб, бу умидли дунёда обрў- эътибор топибдилар.

Азизлар, айна шу кунимиз- да ёшлар орасида дилдор, сиркаси гап кўтармайдиган- лари кўпайиб бораётгир. Жалд, дилдорлик одамнинг умриға ҳам, соғлиғиға ҳам путур етказади. Ўқоридаги воқеаға монанд ҳолда ҳароғи ҳам оилада, таълим муассаса- ларида ёшларни ҳеч бўлма- ганда хар кун бир марта савоб иш қилишға ўргатсак, қўшимизда бахтли инсонлар қўтайиши аниқ.

Абдулҳамид ҲАБИБУЛЛАЕВ, доцент.

БЕФАРҚ БЎЛМАЙЛИК

Хар бир бола бир олам, бир шахс ва энг муҳими келажак. Чунки боланинг олами, шахсия- ти ўзиники, аммо келажакки ҳамманики, жамиятникидир. Баъзан хулқи ёмон ёшлар ҳақида сўз борганда, "Ёмон бўлса ўзининг шўри-да, сөнға нима", дейилади. Бу нотўғри. Эрта бир кун ана шу ёшнинг қўшиға, маҳаллага, жамият- га зарари тегиши мумкин. Шу боис мен "Оила ва жамия- т" да ёшлар тарби- яси, одоб-ах- лоқ мавзуларидаги мақолаларни айниқса эътибор билан ўқий- ман. Уларни ўқувчиларимга ҳам ўқиб бераман.

жавоблардан асабларим таранг- лашарди. Негадир ич-ичимдан йигитчаға раҳим келди ва: -Нечани мактабда ўқийсан? - деб сўрадим.

- Ҳозир мактабга бормаяпман. Дадам уйдан ҳайдаб юборган, - дейди бола ичкилик таъсиридан кўзи сузилиб.

-Нега ҳайдаб юборадди, онанг борми? -Онам кетиб қолди, дадамнинг ҳозирги хотинининг сумкасидан пулини ўғирлаган эдим, мени ҳайдаб юборди.

-Нега ўғирлагинг, сўрасанг бўлмасмиди? -Унақа катта пулни бермас эди. Мен ичган пиволаримга тўлашим керак-ку...

Қандайдир куч мени унинг оиласиға етаклади. Боланинг отаси билан узоқ суҳбатлашдим ва бола уйига қайтди. Лекин мен- га дўкондаги сотувчининг қил- миши тинчлик бермади. Ўшан- да унга айтолмай қолган бир га- пим бор эди: "Уша йигитчанинг ўрниға ўз фарзандингизни қўйиб кўринг-чи, уни ҳам қаердадир қимдир йўлдан урмаяптимикин..."

Халқимиз беҳизига — «Бир бо- лаға етти маҳалла ота-она» де- маган-ку, ахир. Шу бола бугун ичкиликка пул топси сизга бера- япти. Эртага топилмас, уйингизга ўғирликка кириши, йўлингиздан чиқиб, бўзгингизга пичоқ қадаши ҳеч гапмас-ку. Тарбия хар бири- мизнинг ишимиз-ку ахир»...

Мафҳуза ҲОШИМ қизи, Зарафшон шахридаги 13- мактаб ўқитувчиси.

Яқинда меҳмон келиши ба- ҳонасида ул-бул олиш учун бир дўконга кирдим ва жуда хунук ҳолатга дуч келдим. Чамаси 12-13 ёшлардаги болакай со- тувчидан пиво сўраб турган экан. Аввалига эътибор берма- дим, лекин сотувчининг бола- га: "маладессан-да, эркак де- ган шундақ отиб туриши ке- рак", деган гапи диққатимни тортиди. Сотувчидан сўрадим: - Бу болани танийсизми? - Ҳа, хар доимги клиентим-ку, қарзи ҳам кўпайиб кетди ўзи. - Ие, ота-онаси йўқми? - Билмадим, менга нима фарқи бор, ичиб турса бўлди-да бизга. - Қарзини қандай тўлайди? - Лекин мард, ўрилик қила- дими, тиланчилик қиладими, ишқилиб топиб келади. Сотувчи бу гапларни жуда хотиржам айтар, менинг эса

миллат танламайди. Худодан кўрққан ва унинг меҳр-муҳабба- тига ишонган хар бир банда ҳаётлиғида эзгу, савобли иш- ларни қилиши орқали икки дунёсини овод қилиши мум- кин. Яхшилиқни, меҳрни фақат одамларгагина эмас, балки Ал- лоҳнинг дов-дарахтларига, мах- луқотларига ҳам қилишни одат қилмоғимиз керак. Жараҳат- ланган жонзодларга меҳр кўрса- тиш туфайли савоб олишимиз мумкин. Худди шундай чанқаб қовжирган дов-дарахтларга, зироатларга сув ва озуқа бериш орқалик ҳам савоб олинади. Худо берган ноз-неъматларни тежаб, меъёрида ишлатиш, ҳаво, сув ва тупроқни ифлос- ламаслик орқали ҳам савобга дахлдор бўлишимиз мумкин.

Бу қабилдаги ишлар орқали яхшилиқ қилиб, савоб олиш- нинг алоҳида фасли йўқ. Бун- дай ишлар фурсат кутмайди. Ях- шилиқни хар доим, кундузи ҳам, кечаси ҳам хар қандай ҳолатда қилиб, савобга эга бўлиш инсоний хусусиятларға кириди. Эзгулик йўлидаги яхши ва хайрлик ишларни қилишлиқнинг маълум бир ёши кам белгилаб қўйилган эмас. Шу боисдан ҳам эркакдир, аёл- дир, ёшдир, қаридир одамлар- га нафи, фойдаси тегадиган ишларни қилиш орқалигина йўлда, оёқ остида сочиллиб ёт- ган қоп-қоп савобларни ўз ўрнида териб олишни одат қил- моқ керак. Буни нималарда кўриш мумкин? Аввал ота-она-

Шайхнинг олдиға борибди. Унга кўнглидаги орзу-ниятларни айтиб маслаҳат сўрабди.

- Хар қайсисини хар кун бит- тадан савоб иш қилишға ўр- гатингизлар, - дебди Шайх.

Ота уйга қайтиб келибди. Ва- фодор ёри билан маслаҳатла- шибди. Хуллас, ота ўғлиға, она қизига хар кун биттадан савоб иш қилишлиқни ўргатадиган бўлишибди. Ўзларича бир ҳаф- талик иш режаси тузиб оли- шибди. Шу асосда тарбияға ки- ришибдилар. Албатта оиланинг ўз юмушлари бўлади. У ҳвлин- га бажарилади. Уй-рўзгордаги савоб ишлар ҳаммамизга тенг- дир, дейди ота. Фақат уйдан ташқарида бўладиган савоб иш- ларни инобатта оладиган бўли- шибди. Тарбиянинг биринчи кун ияқун топибди. Ўғли йўлда ётган тошларни олиб ташлагани- ни, қизи эса хил-хил пишиб, ерга тушиб ётган меваларни териб олганини айтибди. Ик- кинчи кунда эса ўғли бир мўйсафининг оғир юқини бе- қатгача кўтариб борганини, қизи бир кўр аёлни йўлдан ўтказиб қўйганини айтишибди. Учинчи кун ўғли йўл ёқиси- даги ариққа шох-шаббалар ту- шиб, сув тошиб исроф бўлиб ётганида сув йўлини очиб таш- лагани, қизи эса бир болакай адашиб қолиб, йиғлаб тургани- да, унга тўғри йўлни курсатга- нини айтибди. Хуллас, бир ҳафта кунлари яна шу зайлда

- Неча ойдан бери ич-этимни еб талом бўлаётман. Нима қилишга ҳам ҳайронман. Турмушимиз яна аввалгидек бўлиб кетиши учун нима қилсам бўлади, опа, - дейди жувон ўзини таништириб.

- Аниқроқ гапиринг-чи? - дейман кўнгирок қилган аёлнинг овозидаги гамгингликни сезиб.

- Тўғриси, бошида эримни ёқтирмас эдим. Талабалиқнинг охириги йилларида ота-онамнинг хоҳиши билан унга тегдим. Кейин-кейин унга меҳрим охири борди. У ҳам менга жуда меҳрибон эди. Айниқса биринчи хомилам нобуд бўлиб қолганида роса сиқилган ва мени янада авайлайдиган бўлиб қолганди. Аммо ҳозир эрим бутунлай ўзгарган.

- Ораларингдан бирор гап ўтди-ми ёки қайнонгиз...

депти. Ҳа, пайтда ҳўжайиним ҳам келиб қолибди ва у аёлнинг ёнини олибди. Бу воқеани айтиб, қай қолга тушганимни тасаввур қилолмайсиз.

- Ота-онангизнинг бундан хабари борми?

- Ҳа, ноилоҳ аҳволимни уларга ҳам билдирдим. Адамнинг қўли анча-мунча жойга етади. Тезда ўша аёлни қўлишига пушаймон қилиш чораларини кўришга киришган эди, у Ташкентдан бошқа вилоятга қочиб кетибди.

- Ҳўп, кетган бўлса кўнгилгиз хо-тиржам бўлмадингизми?

- Қаерда дейсиз, ўша ёқдан ҳам эримга кўнгирок қилиб тураркан. Ҳатто ҳўжайиним: "Агар ўша аёлга бир нарса бўлса,

Кўнгирокларингиз...

ҚАНДАЙ ЙЎЛ ТУТСАМ ЭКАН?..

- Йўқ-йўқ, қайнона-қайнотам яхши одамлар. Уларни жуда ҳурмат қиламан.

- Бўлмаса нима сабаб ёки фарзанд бўлмадингизми?

- Фарзандли ҳам бўлдим. Лекин ҳўжайинимнинг феъли жуда айниган. Чунки ҳаётда яна бир аёл бор.

- Сиз қайдан биласиз, қўл билан тутдингизми?

- Мен эмас қайнонам тутди. Ўзи менинг ҳам кўнгилм сезиб юрарди. Чунки менга жуда совуқ муомалада бўлиб қолганди. Нуқул бақиргани-бақирган. Бундан ташқари уйга кеч келадиган одат ҳам чиқарди.

- Қаерда ишлайди ўзи?

- Автокорхонада ишлайди, кирачилик ҳам қилиб туради. Бу эса кеч келишига баҳона. Кундан-кунга менинг юриш-туришимга эътироз билдирадиган, арзимаган сабаблар билан жанжал чиқарадиган бўлди. Ахир бир куни унинг қилиқларини юзига айтиб: "Ҳаётингизда бошқа бир аёл борга ўхшайди", - дедим. Шунда у: "Ҳеч қанақа аёл йўқ, ахир қира қилиб юрибман-ку", - дея сўқиниб, баттар тўнини тескари қийиб олди. Ниҳоят сабрим тугаб, қайнонамга ёрилдим. Кейин улар ўғлининг ўртоқларидан суриштиришиб кўришса, иш жойида бир рус аёлга илакишиб юрганини айтишибди. Кейин у жувоннинг уй адресини топиб боришибди. "Ўғлимизни тинч қўй, оиласига совуқлик соляспан", - дебди. Шунда аёл: "Биз бир-биримизни севадим. Эркиннинг хотини жуда ёмон экан, қийналиб кетгани учун мен билан яшапти", -

мен ҳам ўзимни бир бало қилиб қўяман", - дейди. Бу даражада боғланишнинг сабабини тушунолмай қайнонам фолбинларга борибдилар. "Ўша жувон ўғлингизни амал қилиб қўйган, қўзига ўшандан бошқа ҳеч ким кўринмайди", деб айтишибди. Наҳотки шу гап рост бўлса?..

- Аёлнинг ўтмишини суриштирмадингларми?

- Суриштирдик. Маҳалласидагилар у аёл жуда кўп эркакларни йўлдан урганини айтишди. Ҳатто юқумли касаллик туфайли рўйхатда ҳам тураркан. Эркин акамнинг ўзи ҳам бунча неча бор тан олган.

Мен эримни ҳам айбламайман. Аммо уни тушунолмай қолдим. Ажрашиб ажрашмайди, яшаб яшамайди. Қандай йўл тутишни ҳам билмай қолдим. Менинг асло ажрашгим йўқ. Қайнонам ҳам сабр қилинг, яхши бўлиб кетади, дейди. Нима қилишга ҳайронман...

- Қайнонгиз тўғри айтибдилар. Ахир бурунгилар: "Юк кўтарган юзага чиқар", дейишган. Сабр билан, ақл билан иш тутинг. Вақти келиб ҳаммаси йўлига тушиб кетади. Аммо эрингизга тиббий кўриқдан ўтиши шартлигини тушунтиринг, - дея сўзлаётган чоғимда аёл ўзини тутолмай йўғлади-ю, алоқа узалиб қолди. Бу хиёнатга чидаб яшаётган аёлнинг турмуш ўртоғи Эркинга шундай демокчман: - «Бугун сизни кечираётган аёлнингизни бутунлай йўқотишдан қўрқинг. Чунки бир кун келиб уволи тутиши мукаррарлигини унутманг».

Матлуба ШУКУРОВА

Юмуш билан кўчага чиқдим-у,

Бекатда

бекатда автобусни анча кутишга тўғри келди. Қизчамни кўтариб туришга малолланиб, ўриндиққа бордим-у, беихтиёр икки ёш келиннинг суҳбати қўлоғимга чалинди.

- Қайсинглим билан опа-сингилдек юрардик, - сочини турмаклаб олган жувон шеригига қуйиб-пишиб сўзларди. - Лекин кун сайин кўнгилм қолиб бораяпти ундан.

- Нега, бирор сабаб борми? - сўради шериги.

беради. Гоҳ атир-упа, гоҳ эгнига бирор кийим-кечак олиб беришни сўрайди. Аким ойлук маош билан яшапти, ҳали уй-жой пулини тўлаши, ҳам оиласини боқоши керак-ку, деб ўйламайдиям...

- Эрингиз нима дейди, обераман дейдими?

- Бир ойлигига атир-упа, бир галгисига жемпер олди. "Энди тилла зирак олиб беринг", - дебди кеча овқат маҳалида. "Менга ҳам олиб берасиз", - дедим эримга. Қайсинглим эса: "Сиз ишлаб олвосангиз бўлади, хозирча ўчириб туринг овозингиз!" - деса бўладими?! Бирам изза бўлдим...

ҚАЙНСИНГИЛ ФАРМОНБАРДОР

- Э, нимасини айтасиз, - деди ёнидаги аёл, мен уч йилдан буён қайсинглим билан гаплашмайман. Янги келинлигимда жуда хунарини кўрсатган, ҳалигача юрагимда доғи бор, - деди.

Шу маҳал автобус келди-ю, суҳбат бўлинди. Суҳбат менинг дил ярамни тирнаб юборгандек бўлди.

- Янга, болангизни тағлигини табарруқ деб юваман, - деганди қишлоқдан янги келган пайтида қайсинглим.

- Сизга ҳам мана шундай гўдаклар насиб этсин, этагингиз тўла бола бўлсин, - дея чин дил-

- Э, нимасини айтасиз! Қайсинглим бу йил ййгирма олтига киради. Ўзиям роса "танлапти" келган ййгитларни. Мен билан муносабати яхши эди, бирок ҳозир на болаларимга қарайди, на мундоқ менга ёрдам беради...

- Бирор жойда ишлайдими?

- Ишласа ҳам майли эди... Уйда ўтиради!

- Вой, жа-а қизиқ-ку?! Сизга ёрдам бермаса болаларингизга қарашмаса кун бўйи нима билан машғул бўлади?

- Кун бўйи телевизор қаршисидан кетмайди. Бошда қайнонам билан қайнотам: "Келинга дастёр керак, бу катта қиз. Бир-икки ҳафта ёрдам бериб юрсин", - деб яхши ният билан жўнатганди. Аммо, шарҳа келгач, у бутунлай ўзгарди. Биласиз, дадасиям, мен ҳам ишлаганимизда унча билинмасди. Энди қўлимдаги бола ёш, бир кишининг топгани нима бўлади, ден у ойдан бу ойгача амаллаб рўзгордаги йўқчилиқни улаб, билдирмасликка интиланман. Аммо ҳар куни овқат маҳалида акасига турли "заказ" лар

БЎЛСА...

дан ният қилган эдим.

Бир-икки ой ўтгач, унинг ҳулқи негадир ўзгарди. Гап-сўзлари кўпроқ фармонбардор янгарди. Уй юмушлари, ёш боламга қараш баробарида кап-катта қизнинг барча шароити муҳайё жойда талтайиб ётишига гашим келадиган бўлди.

- Менга нон ёпишда қарашиб юборинг, - десам, "Шу арзимаган ишни эплолмай эрга тегдингизми?" деганди... Аслида мен эплолмаганим учунмас, балки икки қўлимга яра чиққани учун ундан ёрдам сўраган эдим...

- Бу дунё - ёлгончи, аммо қайтар дунё. Меҳр берсангиз - сийланасиз, қаҳр берсангиз - тишланасиз, - дедими, беихтиёр кўзим жиққа ёшга тўлди.

Қайсингилларни тарбиялаётган муҳтарам қайноналаримиз бу борада не дер экан?

МУНИСА

СИЧҚОН "КАРОМАТИ"

Ёшлари эллиқдан ошган она-хонлар суҳбатлашиб боришарди.

- Э, нимасини айтасиз, дугонажон! Бу келиним куйдирди мани. Пешона тери билан топилган пулларимизга олинган асл матоларини нобуд қилди-я! Кийсаям, алам қилмасди.

- Ҳай, дугонажон, қандай қилиб? - ҳайратланиб сўрайди шериги.

- Ўғлимни уйлантироқчи бўлиб, ипак курти боқдим, пахта тердим, томорқамизда сабзавот етиштириб, бозорга чиқариб сотдик. Беш юз минг сўмдан зиёд пул ййгилди. Совчиликка бордик. Кийимликнинг ўттиз хилдан рўйхат қилиб беришди қудалар. "Ўзлари ишлаб, топиб, қиявер-ришади", десак ҳам кўнмадилар. На чора? Ахтариб-ахтариб

ўндан ортиқ асл мато топдик. Ялтироқ мато, креплик (кремплин демокчи) ва бошқаларни дўқонлардан тополмадик.

Хуллас ййққан пулимизнинг ҳаммасига мато харид қилдик. Яна қариндошлардан қарз олиб, дугонажон, тўйни ўтказдик. Лекин аёл қудамиз роса ўйнатди тўй кеча. Тонготарда келинни олиб келдик.

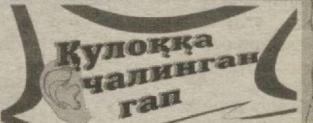
- Кейин нима бўлди? - қизиқиб сўрайди она-хоннинг суҳбатдоши. Оғир хўрсиниб, бироз тин олиб, келинидан, унинг ишидан афсусланаётган аёл гапини давом эттирди.

- Эҳтиёткорлик, уddaбу-

ронлик ҳам керак-да, одамга. Кўйлақларнинг 2-3 тасини ҳам келиним кийган эмас. Қалин картондан қилинган жомадонга солиб қўйди. Бир куни кўриб қолиб: "Келинжон, кўйлақларни навбатма-навбат кийинг. Агар кийингиз келмаса, бир қисмини катта сандиққа сичқондори, нафталин сеппиб, селюфанга ўраб қўйсангиз яхши бўларди", - дегандим. Айтганимни бажармабти келиним тушмагур.

Бир куни хонасидан додвойлаб чиқса бўладими? Ўтакам ёрилай деди. Жувонмарг сичқонлар қайдандир пайдо бўлибди-ю, жомадоннинг икки жойидан пастдан юқорига ва юқоридан пастга томон еб, тешибди. Кўйлақларни олиб қарасак, уларнинг ҳар

бири ўн-ўн икки жойидан илма-тешик! Шунча нарса нобуд бўлди! Бирортасин бутун эмас. Кошки матоларнинг нархи арзон бўлса! Ҳа, шунда...

Дарвоқе, келиннингиз неча? - Олтига келин қўлдим. Худого шукрки, қудаларимнинг бештаси аjoyиб. Биттаси, айланай озгина инжиқ эди. Инжиқ бўлса, ўзига. Мен келин тушириганда уч-тўртта кўйлақ қилдим. Мана, ўзлари ишлаб топишяпти. Хафа бўлманг, дугонажон, келган бало ўша сичқонларнинг ўзига урсин!

Баҳодир ЭГАМ, Навоий вилояти, Қизилтепа шаҳри.

Каримахон исми аёлнинг маслаҳат сўраб ёзган дил номаси мени жиддий ўйлантириб қўйди. Оилада бўлар-бўлмаसा жанжал қилавермасдан аҳил бўлиш зарур. "Бир кун уришганинг қирқ кун насибаси кесилади". Оила аҳил бўлса, тоғдагини олдирад, ноаҳил бўлса, омад ундан юз ўгиради. Хурматли Каримахон ва у кишининг эри! Сизларнинг ҳали вояга етмаган болаларингиз бор экан. Бу

"Қадрингизни билсангиз", 41-сон
ЭСАТМА: Икки нафар фарзандим бор. Ўзимни оиламга бағишлаб, аёл сифатида ўзимни унутмам. Эрим эса замонавий бир аёл билан топшиб олибди. Ўша аёл сабабга уйда жанжал бўлса, фарзандларим ҳам унинг ёнини олаётми.
Муаллиф: ГУЛБАШАКАР.

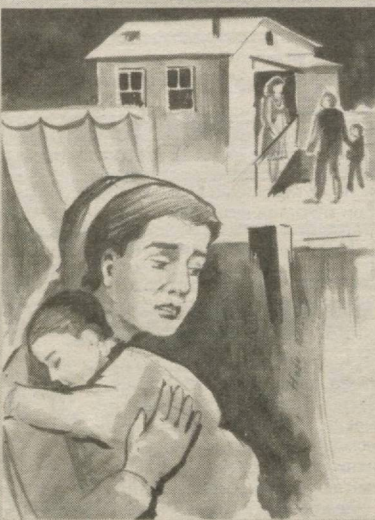
ОИЛАГА ХИЁНАТ

жуда улкан масъулият. Бу ўринда эр-хотиннинг бошқа ҳою-ҳавасларга вақти ҳам, аҳтиёжи ҳам қолмайди. Эр-хотин бирининг ёмонлигини бири кечирмаса, бири енгиллик қилганда бири оғирлик қилмаса, турмуш бузилади.

"Аёл киши истаса, - дейилади япон мақолида, - чўққидан ҳам ошиб ўта олади". Лезгин мақоли эса: "Аёл истаса ҳўкизни ҳам одам қилади", - дейди. Яна бир япон мақолига кўра, аёлнинг бир тола сочи билан филни боғлаб қўйса бўлар экан. Каримахонга тасалли бериб айтмоқчимизки, ҳаётда қийналиб, ҳамдардликка муҳтож бўлиб қолгансиз. Уч фарзандингиз вояга етган кунни барча хўрликлар барҳам топади, унутилади, ҳақ жойида қарор топади. Асрлар давомида эркаклар аёллар учун масъулиятни ҳис этиб, уларни "гулим" деб ардоқлаб келганлар. "Аёл ердан чиққан эмас - эркак боласи, эркак кўкдан тушган эмас - аёл боласи". Бобгон боғидаги анвойи гулларни ардоқлаб парваришласа - ўз ўрнига қўйсагина гул ифдор таратиб, кўзни яшнатади. Аммо бобгоннинг эътиборсизлиги тўғрисида гуллар қуриб, ўрнига ўт-ўлан энг жуда бўлмаганда ёввойи наъматак кўкаршиш ҳам мумкин. Тўғри, ҳар томонлама етук, мукамал аёлни топиш балки мушкулдир. Беайб қадқат парвардигор! Каримахон, эрингиз ва болаларингизнинг эътиборсизлигидан озор чекибсиз, асабий, сал нарасага йиғлаб, бақириб юборадиган одат чиқарибсиз, ўзингизни кўярга жой топа олмайсиз. Ҳаётингиздаги энг бахтли онларингизни эсга олинг. Ушанда сиз нима қилиш зарурлигини тушунасиз.

Хотин-қизнинг уй-рўзгор юмушлари ниҳоятда кўп, бамисоли товуқ олди-га сочиб қўйиладиган тарикдай беҳисоб. Уларнинг ишини назар-писанд қилмаслик, қадрига етмаслик инсофсизликдир. Каримахон, уй-рўзгор ишлари ва бола тарбияси масъулияти Сизни шулар билан овора бўлиб қолишингизга, ўзингизни тамоман унутишингизга олиб келибди ва катта хатога йўл қўйганлигингиз айнан мана шунда. Бундай ахволга тушишингизда қисман ўзингиз ҳам сабабчисиз. Вақтида ҳамма нарсани, ҳатто севган одамнингизнинг меҳрини ҳам ўз гарданингизга олгансиз. Ундан меҳр-оқибат кутишни ўйламагансиз. У киши бўлса бунга эътибор ҳам қилмаган. Энди уни тиклаш сизга осон кечмаса керак. Шунинг учун ҳам болаларингиз отаси ва у севиб қолган аёлнинг тарафини олишибди. Француз файласуфи Д.Дидронинг фикрича: "Агар эркак одам аёл кишига хурматсизлик кўрсата бошласа кўпчилик аёлнинг ўзи бундай номаъқул муомаллага йўл қўйган бўлиб чиқади".

Каримахоннинг эрини қулоғига айтадиган гапларимиз бор: - Эркакка инсоф бермаса қийин экан. Уйингизнинг сариштаси, умрингизнинг фариштасини унутиб, бошқа малаканинг эстагидан тутиб кетибсиз. Аёл қулган уй - нурга тўлади, дейишди. Сиз уйингизга келадиган нурнинг йўлини қўлингиз билан тўсиб-

ЭНГ ЁМОН ИЛЛАТ

сиз. Пок аёлнингиз қалбида яшнаб турган меҳр гулини қаҳр захри билан захарлабсиз. Бир ўйлаб кўринг-а, пушаймон эмасмисиз? Ливанлик адиб Жаброн Халил "Аёлларнинг кичкина камчиликларини кечира олмайдиган эркаклар улар бахшида этадиган буюк неъматларга ҳам сазовор бўлолмайдилар", деб надоматлар билан таъкидлайди. Араб мақоли: "Қиз онадан, йигит отадан ўрнак олади", деб таълим беради. Сизда, хурматли ота, болаларингиз миннатдорчилик билан қабул қилиб олишга арзидиган фазилатлар бордир. Болаларингиз уларни ўзларидан ривожлантирадилар, деб умид билдирамиз.

Болаларингизни (ўғилларингизни) ўғай онасиникига олиб бориб, уларни туққан онасинига қарши қўйиш инсофданми? Бугун биз нима эксақ, эртага шуни ўраимиз. Шундоқ ҳам мурақабликка тўла бу дунёни янгилаш, порлоқ келажак барпо қилиш ўрнига онасини менсимасликни тарғиб қилиш отага ярашмайди. Ўғай она эса бу йўл билан ўғайлигини хасуслашга ҳаракат қилибди. Яхшилаб ўйлаб кўрсангиз бўлармики? Бола бугунги оластасир дунёда ёлғизлиниб қолмадимикан? Ўз онасини ҳаяжонга солмадимикан?

Хотинининг ифбатли бўлишини истаган эр энг аввало, ўзи ифбатли бўлиши керак. Оила шарофати хотин ҳақи топталмаган, поймол қилинмаган ҳоллардагина сақланиши мумкин. Эр ўз ўғил ва қизларининг тарбияси учун сўнги давлатини, энг азиз вақтини фидо қилиб ҳаракат қилиши керак.

Каримахон, эрингиз сизга кўрсатган одобсизлик онгининг кашшоқлигидан келиб чиққанини у бир кун тушуниб етди. Хусн-чирой боқий эмаслигини, яхши одоб ва садоқат эса бутун умрга етишини фаҳмлай олишига ишонаман, чунки иззатини билган албатта хурматта сазовор бўлади. Дунё иллатлари ичидан энг ёмони оиласига вафосизлик қилишидир.

Болаларингизнинг тарбияси ора йўлда қўлмаслигига ишонаман. Умринг қанча бўлса, шунча ҳаракат қил. Тушлик умринг бўлса, чошлик ҳаракат қил дейиладди ҳикматларда.

Мерган БҰМАТОВ, Самарқанд шаҳри.

ПУЛИНГ БОРМИ,

Қани энди пойтахтимиздаги ҳамма "маршруткичи"-ю, автобус ҳайдовчилари ва чиптачилар мақола қахрамонидай йўловчиларга хушмуомала бўлишса. Афсуски, айримлари ундай эмас. Мана, ўзим гувоҳ бўлган мисоллар. Кун пешиндан оққан. Ҳаво совуқ. Барча талабалар-у, ўқувчилар дарсдан чиқиб, уйга шошилишмоқда. Бу пайтда автобуслар ҳам тирбанд бўлади. Курсдошлар билан бир амаллаб одамлар орасига сиқилиб кирдиг-у, енгил тортдиқ. Шу пайт ўрта эшик томондан чиптачининг 8-9 ёшли болақайни уришган овози эшитилди.

- Туш автобусдан.
 - Амаки, озгина қолди, уйимга етиб олай.
 - Пулинг, "проездной"инг бўлмаса, яёв юр, тушундингми?
 - Амаки...
 - Ана тўхтадик, туш деяпман.
 Чиптачи болани эшик томон итарди. Болақай йиғламсираб тушиб қолди. Тўғри, чиптачи ҳақ. Болалар 7 ёшдан йўл ҳақини тўлашлари шарт. Лекин ҳаётда ҳар хил ҳолат бўлиши мумкин. Масалан, ўша «маршрутка»чи битта йўловчини бепул олиб келиб қўйгани билан бир жойи камайиб қолмайди-ку! Аммо бу воқеа бошқасининг олдида ҳолва экан. Нега дейсизми?

Мен ҳар кун автобуснинг сўнги бекати - Қорақамийш 2/4 мавзесида жойлашган коллежга ўқишга қатнайман. Ҳар галгидек курсдошларим билан дарсдан чиқиб бекатга йўл олдик. 87-автобусни кўриб кўзларимиз чакнаб кетди. Аммо унинг эшиклари ёпиқ эди. Бекатда эса талабалар тирбанд. Ҳайдовчи оқватлашишга кетган экан. 15-20 дақиқадан кейин ҳайдовчи ва чиптачининг қораси кўринди. Ҳамма автобуснинг ёпиқ эшиклариди тизилиб туриб олди. Лекин чиптачи "биз паркка кетамиз", деди ва ҳеч кимни чиқармай юриб кетишди. Ҳамма "вой-вой"лаганча қолаверди. Аслида автобус паркка кетмаёт-

"Яхши кунларда кўришайлик!" - 51-сон
ЭСАТМА: "Отчопар" бўлом бозоридан шаҳар марказига қатнайдиган "маршрутка"нинг ҳайдовчиси ҳар бир йўловчига хушмуомалалик билан "соғ бўлинг, яхши кунларда кўришайлик!" аер эди. Бундан йўловчиларнинг ҳам чеҳраси ёришиб, кайфияти кўтариларди.
Муаллиф: Н. БОЙМУРОДОВА.

БОЛАҚАЙ?

ганлиги аниқ эди. Чунки бундай ҳол баъзи-баъзида содир бўлиб туради. Автобуслар бизга ўхшаган "проездной" да юрадиғанлар керак эмаслигини бир неча марта юзимизга очик айтишган. Бизни деб улар режани топшира олмаемши. Лекин жамоат транспортининг асосий вазифаси одамларга хизмат кўрсатиш, уларнинг узоғини яқин қилиш эмасми? Қолаверса, "проездной" олиб, ҳақини олдиндан тўлаб қўйган бўлсак. Эртаси кун автобус яна талаба ва ўқувчиларни олмай кетди. Жаҳлимиз чиқиб у айлиниб кейинги бекатлардан бирига боргунича, троллейбусда тўғри йўлдан кесиб чиқиб унга етиб олмадик бўлдик. Етиб ҳам олдик, лекин чўчварани хом санаган эканмиз. Чиптачи "пулларинг борми?" дегандай ишора қилди-ю, автобус яна тўхтамай ўтиб кетди. Бундай воқеалар фақат 87-йўналишда қатнайдиған автобусларгагина тегишли эмас. Шаҳардаги бошқа бир қанча йўналишларда ҳам "проездной"и бор талаба ва ўқувчиларни олмай кетиш ҳоллари онда-сонда бўлса-да учраб туради. Бу эса, афсуски, қанчадан қанча хушмуомала, инсофли ҳайдовчиларнинг меҳнатига ҳам соя солади.

Яйрақон ПУЛТАОВА, банк коллежи ўқувчиси.

Акс-садо
"Эрини уч талоқ қўйган хотин" - ?

ЭСАТМА: Одамнинг нияти бузилса, кўзига ҳеч нарса кўринмай қоларкан. Аёл тўшакка миҳланган эридан тезроқ қутулиш учун чора излаб, охири аугонасининг маслаҳатини маъқул деб топди. Бир таваккал қилиб, эрини уч талоқ қўйди...
Муаллиф: Қомилжон НИШОНОВ

ХОР БЎЛАСИЗ...

Тўшакка миҳланиб қолган Қобилга 4 фарзандининг онаси Маҳаррам юзинда кўзинг борми демай, "Шу ҳам турмуш бўлдими? Бир умр касалнинг қош-қовоғига қараб ўтаманми", - деган сўзлари менга жуда таъсир қилди. "Айтилган сўз - отилган ўк". У инсонни ўлдирди. Турмуш қийинчиликларига сабр-бардош қила олмади аламдан тилгига эрк берган бу аёл тил суяксиз эканлигини билмасмикан?

Кенжа қизи Нилуфарнинг отасига бўлган меҳри Қобилни ҳаётга қайтишга ундади. "Фарзанднинг бори яхши, кўп бўлса яна ҳам яхши", - деган гап бор. Нахотки, кич-

кина қизалоқдаги меҳр-оқибат онаси ва акаларида бўлмасми?..

Мақолани ўқиб бўлган, илгари бирга ишлаган бир аёл кўз ўнгимга келди. У ҳам касалдан эрини ташлаб кетганди. Аёл ўзига оро бериб, пардоз-андозни қанда қилмасди. Енгилтабиатроқ, ёшига ярашмаган қилиқлари кўп эди. У эри билан ажрашмай туриб, ўзга эркак билан яшарди. Бир кунни ўша аёл иккинчи эрига ҳам хиёнат қилаётганлигини орқаваротдан эшитиб қолдик. Уни тартибга чакирмоқчи бўлишди. Лекин барча айтилган сўзлар ҳавога учди.

Кунларнинг бирида аёлнинг эри бу гаплардан хабар топди. Аёл ўша кунни уйга келмаган экан. Эртаси кун эри ишхонага келиб аёлни шундай қалтакладики, оғзи-бурни қонга беланди. Уларни аранг ажратдик. Шундан сўнг аёл исноддан бош кўтара олмади, бўшаб кетди.

Мақоладаги Маҳаррамни ҳам дугонаси йўлдан урмаганда эди, ахти мол ўз хатосини тушуниб уйга, оиласи бағрига қайтармади?

"Ёшлигинг ялангоёқ ўтса ўтсин-у, кексайганда тўрда бўлгин, тўрда бўлмасанг гўрда бўлгин", деган гапни кўп эшитганман.

Йиллар ўтгач, Маҳаррам ўйламай бошган қадами учун қаттиқ пушаймон бўлади. Ёлғиз қолиб, кераксиз одамга айланади. Бу ҳақиқат. Чунки у ўз бахти-тахтидан кечди.

Шоира ХАСАНОВА, Тошкент шаҳри, Шайхонтоҳур тумани.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Адажонимиз Фуиссалим ДОСМЕТОВ! Сизни туғилган кунингиз — 50 ёшингиз билан табриклаймиз. Олоқх умрингизни зиёда қилсин. Биз фарзандларингиз бахтига соғ-саолат бўлинг. Лола, Диллора, Гўзал, Равшан.

Хурматли дугонам АЗИЗА! Сени 12-феврал-таваллу аёминг билан чин юракдан самимий муборакбо этаман. Сенга узоқ-умр, соғлиқ-саломатлик, мангу гўзаллик ва мазмуни умр тилайман. Шогирдаларингга ҳам бериш бўлса чарчама. Дугонанг Фазилят.

Дугонам ГУЛНОЗА! Сени 5-феврал туғилган кунинг билан табриклайман. Уқшларингга омад ва келажакда бахт тилайман. Орзуларинг ушласин. Дугонанг Зухра. Хоразм вилояти, Питнак шаҳри.

Хурматли НОДИРА опа!

Сизни таваллу аёмингиз билан чин қалбимдан табриклайман. Ҳеч қачон лабингиздан кулгу ва табассум армасин. Шогирдингиз Шарофат.

Меҳрибон синглим МУНОЖАТХОН! Таваллу аёминг муборак бўлсин. Сенга дунёнинг жамик гўзалликларини, эзуғлиқларини тилайман. Юзингга табассум, лабингга кулгу армасин. Ўйлаган орзуларинг амалга ошиб, фарзандларинг камолини кўриб юр. Оила аъзоларинг номидан Фазилят.

Қадри ҚУРБОНЖОН ака! Сизни ва ўғлингиз ФЕРУЗБЕКни туғилган кунларингиз билан табриклаймиз. Кунда ой, юлдузлар киргандай сўзга, Азиз бошингизга сочар нуруни. Биз юлдуз шуъласин тилаймиз сизга, Биз сизга тилаймиз ойнинг умрини! Эҳтиром ила Тўмарис ва Темур.

БУЛОҚ БЎЙИДАГИ АЁЛ

Бобом ўша пайтда 14 ёшда экан. Чўпонларга ёрдамлашиб тоғда юраркан. Бир кун кечкурун уларнинг суви тугаб қолибди. Бобомни сувга юборишибди. Ой сўтдек экан. Бобом булоқ бўйига борса, у ерда сочлари сап-сарик бир аёл утирар экан. Унга салом берибди. Аммо ҳеч кимга ўшата олмабди. Сув олмоқчи бўлса, аёл кўймабди. Бобомнинг жали чикиб уни урмоқчи бўлибди-ю, лекин худшдан кетибди. Қанча вақт ётганини билмабди. Хушига келиб, сувини олиб чўпонлар олдига келади ва бўлган

воқеаларни гапириб беради. Бу воқеаларни ҳеч кимга айтмаслик керак экан. Шундан кейин бобом орқадор (жинлар билан суҳбатлашадиган) бўлиб қолибди. У уч ой оғир касал бўлиб тўшакка михланиб қолибди. Касалдан тuzалган, Ҳазрат Султон зиёратгоҳи анча узоқ бўлишига қарамай, пиёда бориб келган экан. Атрофдагиларнинг елиб-югуришлари, машаққатлари туфайлигина у ўзига келган экан.

Зулфия САМАДОВА

«Oila va jamiyat» ўқитномаси

Жиянлар кетмади бегонага деб, Иккала томон ҳам берар гапга зеб.

Кунлар ўтаверди кунларни қулаб, Зурриёд жисмонан ўса бошлади.

Чўқур ўйланмасдан қилинган никоҳ, Аччиқ мевасини берди-ку ногоҳ, Барча лолу хайрон дил бўлди хира, Энди кўнгил таскин тополмас сира.

Гўдаги туғилди майибу-мажруҳ, Қалбларни забт этди ҳам ила андуҳ.

Онаизор бўлди бундан бағри қон, Бу ҳолга чидолмас ҳар қандай инсон.

Холис оқилона шуки хулоса, Тўй қилмасдан туриб ўйлангиз роса.

Тиббиётнинг бурч этмоқлик огоҳ, Қариндош-уруғлар қўрмасин никоҳ.

Тўхтаҳон ПАРПИЕВА, Андижон тиббиёт коллежи ўқитувчиси.

«ЧУҚУР ЎЙЛАМАСДАН...»

Она туриб олди қариндошим деб, Ота рози бўлди қон-қардошим деб.

Тиббий кўриқни ҳам келдилар эглаб, Дабдабали тўйни қилдилар боғлаб.

Барча шоду-хуррам, кўнгил эса тинч, Қариндош-уруғлар қалбида севинч.

Фарида ТОХИРОВА

Ўзбекистон Республикаси Тошкент шаҳар «Oila зийнати» Маркази қизларни ва келинчекларни оилавий ҳаётга тайёрлаш мақсадида қуйидаги касблар бўйича ўқув курсларини ташкил этди. Марказда кам таъминланган оила фарзандлари учун чегирмалар бор.

Ўқув муддати 2 ойлик курслар

Бичиш-тиқиш • «Элита» усулида пардалар, чой-шаблар ҳам тиқиш • Бисерлардан фойдаланиб тиқиш • Бошланғич компьютер билимлари (Microsoft, Pentium-IV, Windows 2004) • Олий даражада торт ва салатлар тайёрлаш • Сартарошлиқ • Косметология • Маникюр-Бухгалтерия-касса аппарати назоратчиси-Кандолачилик-олий курс.

Ўқув муддати 3 ойлик курслар

Миллий кўрпа-кўрпачалар тиқиш • Юмшоқ ўйинчоқлар, бешик кўрпачалари ва ёстиқчаларини тиқиш.

Ўқув муддати 4 ойлик курслар

Массаж ва уй ҳамшираллиги • Бичиш-тиқиш (бошловчилар учун) • Машинада гул тиқиш (вишивка).

Курсларни битирган ўқувчиларга махсус сертификат берилади. Манзил: «Халқлар дўстлиги» метроси. Фуркат кўчаси, 1 уй. Мўлжал: Республика спорт кўмитаси. 2 қават, 202 хона. Телефон: 45-18-42, 29-28-58, 125-86-65.

Фирмаларга бухгалтер тайёрлайман ва йиллик ҳисоботларни тузаман.

ТЕЛ: 397-31-55

Телекоммуникациялар лицей интернати томонидан 2005 йил Раҳмонқулов Комил Раҳимович номига берилган № 15 рақамли ўқувчилик гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Расм чизиш, ранг тасвир, композиция, дизайн, ўргатаман, коллеж ва олий ўқув юртурларига киришга тайёрлайман.

ТЕЛ: 66-07-24, 65-43-01.

ТАТУ томонидан Наргиза САМАТОВА номига берилган талабалик гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

ТАТУ томонидан Мадина ЯНГИБОЕВА номига берилган талабалик гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

ТАТУ томонидан Нодир УРИНОВ номига берилган талабалик гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

ТЕШИК ТОШДАН ЎТГАНДИМ

Қайним анча йиллардан буён пахта даласида ишлаб, соғлиғига эътибор беришга вақт топа олмабди. - ҳикоя қилади Фаёза опа

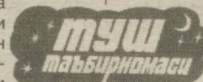
исмли танишим. Қачон қараса, дам қорнини, дам биқинини чангаллаб, оғриқдан афт-ангри буришиб ётиб қоларди. Уйдагиларнинг ҳай-ҳайлашига қарамай, эртасига яна ишга отланарди. Ахволи тобора оғирлашиб бораётганини ранг-рўйидан биларди.

Унинг бу даражада соғлиғига ҳафсаласизлик билан қараш бизни ҳам ўйлантириб, мажбуран поликлиникага етаклаб борди.

Ҳамма қоғозни келтирди. Ҳамма қоғозни олиб, тешиктош томон юра бошлади. Қоғозда белгиланган рақам бўйича тартиб сақлаб, сафландик. Менга уч рақами чикгани учун сафда учинчи бўлиб турдим. Қизим билан астагина тешиктош томон қадам ташладим...

Тиббий кўрик текширувида унинг жигарида қурт борлиги маълум бўлди. Зудлик билан касалхонага ётқизиб, шифокорлар уни жарроҳлик йўли билан олиб ташлашга келишишди.

Кўриб-писиб, қизчамни бағримга қаттиб босганча, тешиктошдан ўтиб олдим! Қувончидан қийқириб юборибман. Ўз овозимдан ўзим чўчиб, кўзимни очсам,

тушим. Шу кунга сахаргача мижжа қоқмай, тонгда тушимни сувга айтдим. Эрталаб эса барча қариндошлар биргалашиб касалхонага бордик. Қайнимни учинчи рақам билан жарроҳликка олиб кириб кетишди. Операциядан кейин учинчи хонага ётқизишди. Орадан уч ҳафта ўтгач, барча яралари буткул тuzалиб кетди.

Ушанда гоийбдан мени унинг ахволидан огоҳ этишган экан-да, дейман ҳануз ўзимга ўзим. Ахир, тешиктошдан тез ўтгандим-да! Қайним ҳам тезда шифо топиб кетди...

Фарида ТОХИРОВА

3-4 феврал ёғингарчилик қутилмайди. 5-6 февралда ёмғир ёғиши мумкин. 4-6 февралда кечалари 1° совуқ, 4° илиқ, кундуз кунлари 5-10° илиқ, шимолда кечалари 1-6° совуқ, кундуз кунлари 2° совуқ билан 3° илиқ ўртасида бўлади. Тоғли худудларида ҳаво ўзгариб туради. Ҳарорат 2-3 февралда кечаси 4-9°, кундузи 0-5° совуқ, 4-6 февралда кечалари 0-5°, кундузи 2° совуқ, 3° илиқ бўлади. Тошкент шаҳрида 5-6 феврал кунлари ёмғир ёғиши мумкин. 2-3 февралда ҳарорат кечалари 0-5° совуқ, кундузи 0-5° илиқ, 4-6 февралда 1° совуқ, 1° илиқ, кундузи 5-10° илиқ бўлади.

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси кўмита раисининг ўринбосари Нурия Туревага жияни

Илмира КУДИЯРОВАнинг

бевақт вафоти муносабати билан чўқур таъзия изҳор этади.

КҮЙ (21.03 — 20.04). - Энди муаммоларингизни ҳал этиб энгил нафас оламан деганингизда сизни янги ташвишлар кутиб турибди.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Кўпдан бери режалаштириб юрган йирик харидингизни шу ҳафтада амалга оширсангиз бўлади.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Ҳафта бир маромда ўтади. Фарзандларингиз ўз ютуқлари билан сизни хурсанд этишади.

КИСҚИЧБАҚА (22.06 — 22.07). - Бу ҳафтада йирик ишларга қўл урмаганингиз маъқул. Яхиси кундалик юмушлар, рўзгор камчиликларини тuzатиш билан машғул бўлинг.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Молиявий ахволингиз яхшиланади. Фақат кўлингизга тушган пулни режалли сарфлашга ҳаракат қилинг.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Сиздан каттагина пул қарз сўрашлари эҳтимоли бор. «Қўл билан бериб, оёқ билан олсан», деган нақлни унутманг.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Кўпчилик қатори сизни ҳам тумов четлаб ўтмайди. Уни тик оёқда ўтказмай, жиддий даволанинг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Янги таклифлар, истиқболли режалар билан ҳеч иккиланмай раҳбариятга мурожаат этаяверинг. Ҳаракатларингиз зое кетмайди.

БАШОРАТИ

ЎКОТАР (23.11 — 21.12). - Қўлингизга яхшигина пул тушади. Фақат уни бозор-ўчарга сарфлашингизга тўғри келади.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Ишдаги, оиладаги ва соғлигингиз билан боғлиқ муаммолар ортда қолади. Сал энгил тин олишингизга имкон бўлади.

ҚОВҒА (21.01 — 18.02). - Чоршанба кун эшитадиган хушхабар кейинги бир неча ҳафта давомида кайфиятингиз яхши бўлишига хизмат қилади.

БАЛИҚ (19.02 — 20.03). - Бир эсланг-чи, охири марта қачон оилавий бўлиб кинога ёки хайвонот боғига борган эдингиз. Ҳафтани оилангизга бағишланг.

ДУШАНБА 6

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИОНЕСИ

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.45 "Тахлилнома". 8.50 "Олтин мерос". 9.00 "Олам ва одам" дастури: "Дазу осори атикалари". 9.25 "Камалак". Болалар учун кинодастур.

ва шифокорлар йили. "Яхшилик". 17.00 "Ахборот". 17.10 ТВ анонс. 17.15 "Равнак" студияси намойиш этади.

беллашуви. 18.25 Чемпион сирлари (рус тилида) 18.45 SMS - тест. 18.50 Мафтунингман, дйэри!

7.00 "Бодрое утро". 8.00 "Версия". Информационно-аналитическая программа.

17.00 - НТТ - "Мультфильм, Черепашки ниндзя". 17.30 - "Хужжатли фильм". 18.00 - НТТ - "Кассандра", сериал.

16.00 "Хозяйка судьбы". 17.00 "Федеральный судья". 18.00 Вечерние новости.

14:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 14:40 СОКРОВИЩА ИНДИЙСКОГО КИНО. Митхун Чакраборти в боевике "Месть слона".

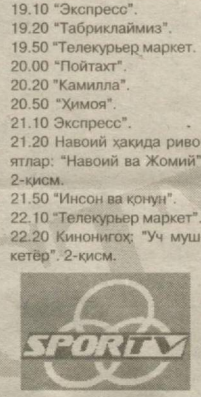
СЕШАНБА 7

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИОНЕСИ

6.25 Курсатувлар дастури. 6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот". 8.35 ТВ анонс.

"Алишер Навоий". Видеофильм. 7-кисм. "Болалар сайёраси": 16.45 "Эртактлар - яхшиликка етактлар". 17.00 "Ахборот".

11.05 "Леонардо да Винчи". Б/ф. 6-кисм (якулови). 11.55 Замондош. 12.10 Жаҳон жуғрофияси.

7.00 "Бодрое утро". 8.00 "Хабарлар". 8.20 Бокс. Республика биринчилиги.

12.05 - "Теле-хамкор". 12.25 - "Детский час". 12.50 - "Солдат", сериал.

16.00 "Хозяйка судьбы". 17.00 "Федеральный судья". 18.00 Вечерние новости (с субтитрами).

12:45 Юрий Тарасов в телесериале "Опера. Хроники убийного отдела". 13:45 ВЕСТИ.

ЧОРШАНБА 8

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИОНЕСИ

6.25 Курсатувлар дастури. 6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот". 8.35 ТВ анонс.

11.20 "Хонадон". Телесериал. 12.00 "Олтин мерос". 12.10 "Дустлик" студияси: "Ягона оилада".

17.15 "Стандарт ва сифат". 17.30 "Олтин мерос". 17.40 ТВ анонс.

6.30 "ЯНГИ ТОНГ". 8.00 Давринг боласи. 8.20 Расмлар сўлаганда.

15.15 "Япониянинг боқий маданияти". Хужжатли фильм. 5-кисм.

5.00 "Доброе утро". 9.00 Новости. 9.05 "Убойная сила".

7.00 "Бодрое утро". 8.00 "Хабарлар". 8.20 Бокс. Республика биринчилиги.

12.05 «Теле-хамкор»
12.25 «Детский час»
12.50 «Солдаты», сериал
14.00 - Х/ф «Осторожно бабушка», мелодрама

21.00 - НТТ - «Хайрли тун, болажонлар!»
21.10 - НТТ - «Клип»
21.15 - «Кино сирлари»
21.40 - «Мусликий табасум»,
22.10 - НТТ - «Художественный фильм - «Тайный ход»»

6.00 «Доброе утро»
9.00 Новости
9.05 «Убойная сила»,
10.10 «Любительница частного сыска Даша Васильева»
11.30 «Кривое зеркало»
12.00 Новости
12.20 «Черный ворон»,
13.30 Дисней-клуб: «По следам Микки Мауса»

13.50 «Следствие ведут знатоки: Пуд золотая». 3-я серия
15.00 Новости.
15.10 «Лолита. Без комплексов»
16.00 «Хозяйка судьбы»
17.00 «Федеральный судья»
18.00 Вечерние новости (с субтитрами)
18.10 Криминальная Россия. «Красавицы и чудовища». 1-я серия
18.40 Инна Чурикова в многосерийном фильме «Московская сага»
19.50 «Пусть говорят» с Андреем Малаховым
21.00 Время
21.30 Классика И. Ильфа и Е. Петрова. Олег Меньшиков в многосерийном фильме

«Золотой теленок»
22.30 «Потерянный в Афране. Вернуться 20 лет спустя». Документальный фильм
23.40 Ночные новости
0.00 Футбол. Кубок Первого канала. «Спартак» (Москва) - «Шахтер» (Донецк). Прямой эфир
2.00 Приключенческий сериал «24 часа»
2.50 Триллер «Убежище»
3.00 Новости
3.05 Триллер «Убежище». Окончание
4.50 «Профессор контрразведки». Документальный фильм
5.00 Новости
5.05 «Профессор контрразведки». Окончание

5:00 «Доброе утро, Россия!»
8:45 Александр Лазарев - мл. в телесериале «Идиот».
9:50 «Курьениксы против Геббельса»
10:50 ВЕСТИ.
11:00 ВЕСТИ.
11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:50 «Частная жизнь». Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
12:45 Юрий Тарасов в телесериале «Опера. Хроники убойного отдела».
13:45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14:00 ВЕСТИ.
14:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.

14:40 «Суд идет».
15:45 «Кулагин и партнеры».
16:25 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 Светлана Антонова, Денис Матросов, Оскар Кучера и Татьяна Васильева в комедийном сериале «Любовь моя».
17:50 «Обреченная стать звездой». Телесериал.
18:45 «Черная богиня». Телесериал.
19:45 ВЕСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20:50 «Спокойной ночи, малыши!».

21:00 Ольга Дроздова в телесериале по роману Александра Солженицына «В круге первом».
21:50 «Кто заплотил Ленину? Тайна века».
23:00 «ВЕСТИ+».
23:20 ПРЕМЬЕРА. «Террор в стиле ретро». Фильм 4-й.
0:15 «ПРОСВЕТ». Программа Дмитрия Диброва.
1:15 Боевик «Чрезмерное насилие-2: сила против силы» (США). 1995г.
3:05 «Дорожный патруль».
3:15 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
4:10 ПРЕМЬЕРА. Острожский телесериал «Джонни Зиро» (США). 2005г.

ПАЙШАНБА 9

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

6.25 Курсатувлар дастури.
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ анонс.
8.40 «Олтин мерос».
8.50 «Олам ва одам» дастури: «Гойиб бўлган Византия». Сериал. 3-қисм. «Болалар сайёраси»:
9.40 «Ака-ука Гримм эртаклари», Мультсериал.
10.25 ТВ анонс.
10.30 2006 йил - Хомийлар ва шафкорлар йили. «Саломатлик» дастури.
10.55 «Жавохир».
11.00 «Ахборот».
11.10 ТВ анонс.
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 «Хонадон». Телесериал.
12.00 «Олтин мерос».
12.05 «Навойини англаш». 1-қисм.
12.25 «Дўстлик» студияси: «Дурдаршан».
12.45 «Қақнус». Телесериал.
13.45 «Қўшигимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ анонс.
14.20 «Ўзбектеlevision» намоёйиши: «Миниатюра ранг тасвири».
14.30 «Табаррук замин».
14.55 ТВ анонс.
15.00 «Ахборот» (инглиз тилида)

15.10 ТВ анонс.
15.15 «Ўзбек мумтоз шеърияти». А. Навоий.
15.20 А. Навоий таваллузининг 565 йиллигига. «Алишер Навоий». Видеофильм. 9-қисм. «Болалар сайёраси»:
16.25 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
16.40 «Имконият».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ анонс.
17.15 «Тарих кўзгуси».
17.30 «Иктидор». Телесериал.
18.20 «Яхши ният». Телелотерея.
18.45 «Оқшом навалари».
18.50 «Ошин». Телесериал.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 ТВ анонс.
20.05 «Омон бўлинг!»
20.10 «Боливууд маликаси». Бадийий фильм. 1-қисм.
21.00 «Ахборот».
21.35 ТВ анонс.
21.40 «Навойини англаш». 2-қисм.
22.00 «Қақнус». Телесериал премьераси.
23.10 «Қўшигимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
23.20 «Севгим менинг, андушим менинг». Бадийий фильм.
23.30 «Севгим менинг, андушим менинг». Бадийий фильм.

сула.
8.30 Расмлар сўзлаганда.
8.35 «Эсмеральда». Телесериал.
9.05 ТВ-анонс.
9.10 Эврика.
9.20 Менинг лицейим.
9.25 Ёшлар овози.
9.30 «Шубҳа». Телесериал.
10.15 ТВ - дорихона.
10.25 «Алишер Навоий». Бадийий - публицистик фильм 2-қисм.
10.55 ТВ - анонс.
11.00 Давр.
11.05 Автопатруль.
11.25 Билимдон ёшлар беллашуви.
11.30 «Олти жаҳонгашта». Бадийий фильм.
12.35 «Умр дафтари» туркумидан: «Навоий иждоғда бахшида умр». Академик. Азиз Каюмов. 3-қисм.
12.55 ТВ - анонс.
13.00 Давр.
13.05 SMS - тест.
13.10 «Ит уяси». Болалар учун сериал.
14.00 «ЯНГИ КҮН». Ахборот дам олиш дастури.
15.00 ТВ - анонс.
15.05 «Ёшлар» телеканални фототанлови.
15.10 Чемпион сирлари.
15.30 Болалар экранни: Китоб жаъони.
15.40 Даврининг боласи.
15.50 Болалар шеъряти.
16.00 Давр.
16.15 ТВ - анонс.
16.20 SMS - тест.
16.25 Ёшлар овози.
16.40 Шафкор қабулида.
17.00 Мумтоз навалар.
17.10 «Алишер Навоий». Бадийий фильм.
18.50 Мафунингман, диёрим!
18.55 Иклим.

19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Қизил худуд.
19.55 Мусликий лахзалар.
20.10 Давр мавзуси.
20.25 «Умр дафтари» туркумидан: «Навоий иждоғда бахшида умр». Академик. Азиз Каюмов. 3-қисм.
20.45 SMS - тест.
20.50 Ёшлар.
21.00 «Шубҳа». Телесериал.
21.45 Мусликий лахзалар.
21.55 Иклим.
22.00 Давр.
22.35 «Эсмеральда». Телесериал.
23.05 Дастирунг эпизити.

7.00 «Бодрое утро».
8.00 «Хабарлар».
8.20 Бокс. Республика биринчилиги.
9.00 «Хабарлар».
9.20 «Хозяйка судьбы».
10.00 «Спорт - саломатлик гарови».
10.20 «Кучли бешлик».
11.00-12.20 «Варвара красная - длинная коса». Фильм для детей.
17.55 Курсатувлар тартиби.
18.00 «Хазина спорти».
18.15 «Ералаш».
18.30 «Хабарлар» (Рус тилида)
18.50 «Спорт - менинг хаётийм».
19.10 «Плоды просвещения». Док. сериал.
20.00 «Вести».
20.30 «Жахон спорти».
21.00 «Нокаут».
21.30 «Хабарлар».
21.50 «История зимних Олимпийских игр».
22.30 Жахон спорти: «Еврофутбол».

17.50 «Хужжатли фильм»
18.00 «Кассандра», сериал
18.45 «Мусликий лахзалар»
19.00 «Ошикона».
19.45 - «Теле-хамкор».
20.00 - «Мусликий табасум»
21.00 - НТТ - «Хайрли тун, болажонлар!»
21.15 - «Мумтоз навалар»
21.20 - «Парламент соати»
21.40 - «Мусликий табасум»
22.10 - Х/ф «Утган кунлар»

5:00 «Доброе утро, Россия!»
8:45 Александр Лазарев - мл. в телесериале «Идиот».
9:50 «Великий и ужасный Жук».
10:50 ВЕСТИ.
11:00 ВЕСТИ.
11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:50 «Частная жизнь».
12:45 «Комната смеха».
13:45 ВЕСТИ.
14:00 ВЕСТИ.
14:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14:40 «Суд идет».
15:45 «Кулагин и партнеры».
16:25 ВЕСТИ.
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 Татьяна Васильева в комедийном сериале «Любовь моя».
17:50 «Обреченная стать звездой». Телесериал.
18:45 «Черная богиня». Телесериал.
19:45 ВЕСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20:50 «Спокойной ночи, малыши!».
21:00 Ольга Дроздова в телесериале по роману Александра Солженицына «В круге первом».
21:55 «В круге первом». Последователи.
23:00 «ВЕСТИ+».
23:20 ПРЕМЬЕРА. «Безумие Бориса Андреева».
0:15 ВЕСТИ.
0:30 Аарон Экхарт в фильме «Одержимость» (США-Великобритания). 2002г.
2:35 «Дорожный патруль».
2:55 «Горячая десятка».
3:50 «Закон и порядок»
4:30 Канал «Евроныос» на русском языке.

ЖУМА 10

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.40 «Олтин мерос».
8.50 «Олам ва одам» дастури: «Хитойнинг диққатга сазовор гўшалари».
«Болалар сайёраси»:
9.35 1. «Цирк, Цирк, Цирк». 2. «Ака-ука Гримм эртаклари». Мультсериал.
10.40 «Навойини англаш». 2-қисм.
11.00 «Ахборот».
11.15 «Омон бўлинг!»
11.20 «Боливууд маликаси». Бадийий фильм. 1-қисм.
12.05 «Олтин мерос».
12.15 «Дўстлик» студияси: 1. «Бизнен мирас». 2. «Истоки».
12.45 «Қақнус». Телесериал.
13.45 «Қўшигимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
14.00 «Ахборот».
14.20 Жахон мусликаси хазинасидан. Пуччини. «Тоска» операси. 1-қисм.
15.20 «Тоска» операси. 2-қисм.
«Болалар сайёраси»:
16.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
16.55 «Жавохир».
17.00 «Ахборот».
17.15 «Бизнен янгликлири».
17.30 «Олтин мерос».
17.40 «Акл ва идрок».
18.00 «Оқшом навалари».
18.15 «Муносабат».
18.45 «Ошин». Телесериал.
19.20 Биржа ва банк хабарлари.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30

Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 ТВ анонс.
20.05 «Омон бўлинг!»
20.10 «Боливууд маликаси». Бадийий фильм. 2-қисм.
21.00 «Ахборот».
21.40 «Ернинг муносиб эгасини топши - долзарб масала».
22.00 «Қақнус». Телесериал премьераси.
23.10 «Қўшигимсан, муҳаббат» (SMS. Овоз бериш)
23.20 «Гаровдаги муҳаббат». Бадийий фильм.

ушун сериал.
13.55 ТВ - анонс.
14.00 «ЯНГИ КҮН». Ахборот дам олиш дастури.
15.00 «Мультишоша».
15.30 SMS - тест.
15.35 «Япониянинг бокий маданияти». Хужжатли фильм. 6-қисм.
15.55 «Ёшлар» телеканални фототанлови.
16.00 Давр.
16.15 ТВ-анонс.
16.20 «Даллас». Телесериал.
17.05 Ишдан кейин....
17.25 Болалар табасуми.
17.30 Даврининг боласи.
17.40 Мехмонхона.
18.00 Мусликий лахзалар.
18.10 Билимдон ёшлар беллашуви.
18.15 Орузлар қанотида.
18.45 SMS - тест.
18.50 Мафунингман диёрим!
18.55 Иклим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Солик хизмати хабарлари.
19.50 Мусликий лахзалар.
20.00 Спорт лото.
20.10 Ёнимдаги бахт.
20.10 Ёнимдаги бахт.
20.45 SMS - тест.
20.50 Эълонлар.
21.00 «Шубҳа». Телесериал.
21.45 Мусликий лахзалар.
21.55 Иклим.
22.00 Давр.
22.35 «Эсмеральда».

19.20 «Табриқлаймиз, кутлаймиз».
19.50 «Телекуррьер маркет».
20.00 «Пойтахт».
20.20 ТВда сериал: «Камилла».
20.50 «Иктисодий тараққийёт йуллдан». /рус/.
21.20 «Экспресс» телегазетаси.
21.30 Навоий ҳақида ривоятлар: «Химмат». 5-қисм.
21.45 «Дорихона эшитида».
22.35 «Телекуррьер маркет».
22.45 Кинонигоҳ: «Ноқдаун».

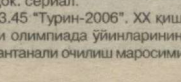
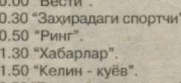
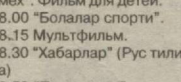
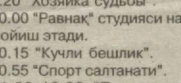
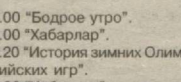
12.05 «Теле-хамкор»
12.25 «Детский час».
12.50 - «Солдаты», сериал
14.00 - Х/ф «Зис Вентура», комедия
15.30 - «Детский час»
16.45 - «Теле-хамкор» сериал
17.00 - НТТ - «Мультфильм, Черепашки ниндзя»
17.30 «Мумтоз навалар»
18.05 «Теле-хамкор»
18.25 «Детский час»
18.50 «Солдаты», сериал
19.00 - «Ошикона» мусликий дастури
19.45 - «Теле-хамкор», фойдали газета
19.50 «Теле-хамкор» фойдали газета
20.00 «Мусликий табасум»
21.00 - НТТ - «Мусликий лахзалар»
21.05 - НТТ - «Сиз учун»
21.40 - «Мусликий лахзалар»
22.10 - Х/ф «Идеальное преступление»

6.00 «Доброе утро»
9.00 Новости
9.05 «Убойная сила».
10.10 Лариса Удовиченко в ироническом детективе «Любительница частного сыска Даша Васильева»
11.30 «Кривое зеркало»
12.00 Новости
12.10 «Черный ворон».
13.10 «Следствие ведут знатоки: Пуд золотая». 5-я и 6-я

12:45 «Мой серебряный шар. Рина Зеленая». Ведущий - Виталий Вульф.
13:45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14:00 ВЕСТИ.
14:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14:40 «Суд идет».
15:45 «Кулагин и партнеры».
16:25 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 Светлана Антонова, Денис Матросов, Оскар Кучера и Татьяна Васильева в комедийном сериале «Любовь моя».
17:50 «Обреченная стать звездой». Телесериал.
18:45 «Черная богиня». Телесериал.
19:45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
20:50 «Спокойной ночи, малыши!».
21:00 «Смеяться разрешается». Юмористическая программа.
21:55 Жан-Клод Ван Дамм в боевике «Кикбоксер» (США). 1989г.
23:55 Торжественная церемония открытия XX Зимних Олимпийских игр. Прямая трансляция из Турина.
3:35 «Дорожный патруль».
3:45 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
4:40 ПРЕМЬЕРА. Острожский телесериал «Джонни Зиро» (США). 2005г.
5:25 Канал «Евроныос» на русском языке.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.20 Курсатувлар тартиби.
18.30 «Пойтахт» /рус/.
18.50 «Миттвийлар мактаби».
19.10 «Экспресс» телегазетаси.

ШАНБА 11

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

6.25 Кўрсатувлар дастури. 6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот". 8.35 ТВ анонс. 8.40 "Олтин мерос". "Болалар сайёраси". 8.50 "Олтин тож". Телевизион уйин. 9.25 "Мусика дунёси". 9.50 ТВ анонс. 9.55 "Онлар мактаби". 10.15 "Заковат". Интеллектуал уйин. 11.10 "Болливуд маликаси". Бадий фильм. 2-қисм. 11.55 ТВ анонс. 12.00 "Дўстлик" студияси: 1. "Рангнам". 2. "Дидар". 12.30 "КиноТеатр". 12.50 "Қаҳус". Телесериал. 13.50 "Қушигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш) 14.00 "Ахборот". 14.15 ТВ анонс. 14.20 "Оҳанрабо". 15.00 УэТВ хазинасидан. А. Қаҳур. Ҳажвий новелларидан. 15.35 ТВ анонс. 15.40 "Меҳр кўзда". "Болалар сайёраси". 16.20 "Эртақлар - яшилликка етаклар". 16.40 "Шахсий фикр". 17.15 "Оталар сўзи - ақлинг кўзи". 18.15 2006 йил Хомийлар ва шифокорлар йили. "Саломатлик сирлари". 18.35 "Ошин". Телесериал. 19.10 "Оқшом навалари". 19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.

19.30 "Ахборот" (рус тилида) 20.05 "Омон бўлинг!" 20.10 "Йиллар армони". 20.50 "Минг бир ривоят". 21.00 "Ахборот". 21.40 "Ҳаёт давом этади". 22.00 "Рўё". Бадий фильм. 1-қисм. 23.15 "Қушигимсан, муҳаббат" 23.25 "Рўё". Бадий фильм. 2-қисм.

YOSHLAR TELEKANALI «ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Дастурнинг очилиши. 6.30 «ЯНГИ ТОНГ». Ахборот дам олиш дастури. 8.00 Давринг боласи. 8.10 Болалар табассуми. 8.15 "Хурматгалаб алаисти". Мультфильм. 8.25 «Эмеральда». Телесериал. 8.55 ТВ-анонс. 9.00 Шифокор қабулида. 9.20 Менинг лицейим. 9.25 «Шубҳа». Телесериал. 9.30 10 Мехмонхона. 10.10 "Учинчи сайёра" маърифий дастури. 10.55 ТВ - анонс. 11.00 Давр. 11.05 SMS - тест. 11.10 Солиқ хизмати хабарлари. 11.20 "Инспектор Гаже". Бадий фильм. 12.50 Билмдон ёшлар беллашув. 12.55 ТВ-анонс. 13.00 Давр. 13.05 Ораулар қанотида. 13.35 "Афсона ва ҳақиқат". 13.55 ТВ - анонс. 14.00 «ЯНГИ КҮН». Ахборот дам олиш дастури. 15.00 SMS - тест. 15.05 Давринг боласи. 15.15 Интерфутбол. 16.00 Давр. 16.15 ТВ-анонс.

16.20 Интерфутбол. 17.10 Бола тилда. 17.40 Хандалак. 18.10 Оқшом кўнғироқлари. 18.15 Кинонинг тугилиши. 18.35 SMS - тест. 18.40 Каталог. 18.50 Мафтунингман, диёрим! 18.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Қутилмаган меҳмон. 20.00 Мусикий лаҳзалар. 20.10 Cinema Bollivud. 20.25 Эълонлар. 20.35 "Ягона ўзинг". Бадий фильм 1-қисм (Ҳиндистон) 21.55 Иқлим. 22.00 Давр. 22.35 Мусикий лаҳза. 22.40 «Сенсан севарим». Бадий фильм. 0.15 Дастурнинг ёпилиши.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

"8.00-13.00" гача. информацион мусикий дастур. 18.20 Кўрсатувлар тартиби. 18.30 "Болалар экран". 18.50 "Шунақа гаплар". Ҳажвий кўрсатуви. 19.10 "Экспресс" телегазетаси. 19.20 "Табриклаймиз, кутлаймиз". 19.50 "Телекурьер маркет". 20.00 "Ватан меники". 20.10 "Аёллар салтанати". 20.30 "Экспресс" телегазетаси. 20.40 "Мисли гавҳар". 21.05 "Телекурьер маркет". 21.15 Наавойи ҳақида ривоятлар: "Бир матла тарихи". 6-қисм. 21.40 Кинонигоҳ: "Рим таътиллари". 23.25-23.30 Ҳайри тун. шахрим!

7.30 "Хабарлар". 7.50 "Бодро удро". 8.50 "Хабарлар" (Рус тилида) 9.10 Теннис "Дэвис кубоги". Ўзбекистон-Таиланд. 10.10 "Смак". 10.30 Жаҳон спорти: "Снукер". 11.20 "Охотники за рецептами". 12.00 "Новости". 12.10 "Здоровье". 13.00-14.20 "Акулы атакуют". 17.00 "Турин-2006". XX қишки олимпиада ўйинларидан. 18.30 "Хабарлар" (Рус тилида) 18.50 "Болалар спорти". 19.10 "Турин-2006". 20.00 "Вести". 20.15 "Спорт - менинг ҳаётим". 20.30 "Айтишув". 21.30 "Хабарлар". 21.50 "Турин-2006". XX қишки олимпиада ўйинларидан. 23.00 "Еврофутбол".

9.05 «Теле-хамкор». 9.20 – «Детский час», мультсериал 11.10 – «Ошикона» мусикий дастури 11.55 – «Спорт - экстрим» 12.40 – «Принц Египта», мультфильм 14.30 – «Болалар соати» 15.30 – «Музыкальный калейдоскоп» 16.00 – «Детский час», мультсериал 16.45 – «Теле-хамкор» 17.00 – «НТТ - Художественный фильм "Хранительница секретов» 18.30 – НТТ – «Эслайсизми?»

18.40 – НТТ – «Шов-шувлар» 19.00 – «Ошикона». 19.45 – «Теле-хамкор». 20.00 – «Хит-парад - плюс» 21.00 – НТТ – Индийское кино «Биение сердца», 1 серия 22.30 – «Шоу-бизнес янгиликлари», информацион дастур 22.50 – НТТ - Индийское кино «Биение сердца», 2 серия

6.00 Новости 6.20 Игорь Старыгин в приключенческом фильме «Красные дипломаты» 8.10 Игрой, гармонь любимая! 8.50 Слово пастыря 9.10 Дисней-клуб: «Кряк-бригада» «С добрым утром, Микки!» 10.00 Новости 10.10 «Смак» 10.30 Премьера. «Двойная жизнь Юрия Каморного». Документальный фильм 11.20 Любовь Полищук в проекте «Охотники за рецептами» 12.00 Новости (с субтитрами) 12.10 Здоровье 13.00 Премьера. «Акулы атакуют» 14.20 Юрий Гальцев, Сергей Дроботенко, Ян Арлазоров, Елена Воробей, Лолита и все, все, все в бенефисе Геннадия Ветрова 16.55 XX зимние Олимпийские игры. Биатлон. Мужчины. 20 км. Прямая трансляция из Турна 19.00 «Я - Буба Касторский». Документальный фильм 19.40 «Сердце Африки» 21.00 Время 21.20 «КВН - 2006». 0.00 Рассел Кроу в фильме «Игры разума» (2001 год) 2.30 Марлон Брандо в фильме «В порту» 4.30 «Дефективный детектив» 5.10 Неизвестная планета. «Марш тысячи самураев»

6.00 «Доброе утро, Россия!». 7:40 «Золотой ключ». 8:00 ВЕСТИ. 8:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 8:20 «Русское лото». 8:55 «Военная программа» Александра Сладкова. 9:20 «Вокруг света». 9:50 «Субботник». 10:30 «Танцы со Звездами». Результаты голосования. 11:00 ВЕСТИ. 11:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 11:20 «Сто к одному». Телеигра. 12:15 «В поисках приключений». 13:15 «Клуб сенаторов». 14:00 ВЕСТИ. 14:20 РОДНОЕ КИНО. Михай Волонтер, Анатлий Кузнецов, Владимир Замосцкий и Елена Цыплакова в остросюжетном фильме «В зоне особого внимания». 16:00 ПРЕМЬЕРА. «Формула власти». Каролос Папуляс - президент Греции». 16:30 «Борис Васильев. Чрезвычайный человек». 17:00 ВЕСТИ. 17:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. 18:00 «Комната смеха». 18:40 ПРЕМЬЕРА. «Танцы со Звездами». 19:50 «В Городец». 20:00 ВЕСТИ. 20:15 «Зеркало». 20:30 «Честный детектив». Авторская программа Эдуарда Петрова. 21:00 «Субботний вечер». 22:50 Хоккин Феникс в фильме Ридли Скотта «Гладиатор» (США-Великобритания). 2000г. 1:50 Лайам Нисон в мистическом триллере «Человек тьмы»: 3:45 Боевич «По прозвищу «Романша» (США). 1996г. 5:25 Канал «Евроноос»

ЯКШАНБА 12

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

6.25 Кўрсатувлар дастури. 6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!" 8.00-8.35 "Ахборот". 8.35 ТВ анонс. 8.40 "Олтин мерос". 8.50 "Камалак" экран. 9.40 "Саломатлик сирлари". 10.00 "Ватанпарвар". 11.00 ТВ анонс. 11.05 "Бу турфа олам". 11.35 "Ҳаёт давом этади". 11.55 ТВ анонс. 12.00 "Айтмасанг ҳам биламан". Бадий фильм. 1-қисм. 13.30 "Қушигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш) 13.40 "Айтмасанг ҳам биламан". Бадий фильм. 2-қисм. 15.00 "50X50". Ток-шоу. 15.50 "Муҳаббат қўшиқлари". "Болалар сайёраси". 16.00 1. "Нонни босган қизча". Мультфильм. 2. "Олтин тож". Телеуйин. 16.45 "Портретга чизгилар". 17.00 "Ҳамон ёдимда." 17.30 ТВ анонс. 17.35 "Одами эрсанг." 17.55 "Оқшом навалари". 18.05 "Ҳиждий уйин". 18.55 "Қалпок". Ҳажвий кўрсатув. 19.30 "Тахлилнома" (рус тилида) 20.05 "Оддий ҳақиқатлар". Ток-шоу. 21.00 "Тахлилнома". 21.45 "Оҳанрабо". 22.25 "CINEMA UZ". 22.45 "Қушигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш) 22.55 "Унгидан келган туш". Бадий фильм.

YOSHLAR TELEKANALI «ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Дастурнинг очилиши. 6.30 «ЯНГИ ТОНГ». Ахборот дам олиш дастури. 8.00 ТВ-анонс. 8.05 "Сохибжамол ва Махлук". Мультфильм 1-қисм. 9.25 "Очил дастурхон" хангомалари. 9.45 "Сохибжамол ва Махлук". Мультфильм 2-қисм. 10.55 "Тасанно" кўрик танлови. 11.25 "Сенсан севарим". Бадий фильм. 12.55 ТВ-анонс. 13.00 SMS - тест. 13.05 Ринг қироллари. 13.55 ТВ - анонс. 14.00 «ЯНГИ КҮН». Ахборот дам олиш дастури. 15.00 Давр спорти. 15.15 "Афсона ва ҳақиқат". 15.30 Болалар экран: Уй вази-фаси. 15.50 Кинонинг тугилиши. 16.10 "Темир хотин". Бадий фильм 1-қисм. 17.15 SMS - тест. 17.20 "Темир хотин". Бадий фильм 2-қисм. 18.25 Чемпион сирлари. 18.45 ТВ - анонс. 18.50 Мафтунингман, диёрим! 18.55 Иқлим. 19.00 «Давр» ҳафта ичида. 19.30 ТВ - анонс. 19.35 Оқшом кўнғироқлари. 19.40 «Қилин кирк ёриб». Интеллектуал уйин. 20.35 Ёшлар навалари. 20.55 SMS - тест. 21.00 Эълонлар. 21.10 «Ягона ўзинг». Бадий фильм 2-қисм (Ҳиндистон) 22.50 Дастурнинг ёпилиши.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

"8.00-13.00" гача. информацион мусикий дастур. 18.20 Кўрсатувлар тартиби. 18.30 "Миттвойлар мактаби". 18.50 "Экспресс" телегазетаси. 19.00 "Тв плюс". 19.30 "Табриклаймиз, кутлаймиз". 20.00 "Махсус мухбир". 20.20 "Телекурьер маркет". 20.30 "Туризм ҳақида". 21.00 "Экспресс" телегазетаси. 21.10 "Навоий ҳақида ривоятлар: "Навоий ва ўтинчи чол". 7-қисм. 21.30 "Телекурьер маркет". 21.40 Кинонигоҳ: "Лола лақабли шунқор". 23.20-23.25 Ҳайри тун. шахрим!

7.30 "Хабарлар". 7.50 "Бодро удро". 8.50 "Хабарлар" (Рус тилида) 9.10 Теннис "Дэвис кубоги". Ўзбекистон-Таиланд. 10.10 "Нептуевые заметки". 10.30 "Пока все дома". 11.20 "Кувнок стартлар". 12.00 "Ракибингиз гроссмейстер". 12.20 "Проф-РИНГ". 12.50 "Дув-дув гап". Ток-шоу. 14.00-15.10 "Турин-2006". XX қишки олимпиада ўйинларидан, трансляция.

"SPORT" ТЕЛЕКАНАЛИ. 16.55 Кўрсатувлар тартиби. 17.00 "Турин-2006" XX қишки олимпиада ўйинларидан, трансляция. 18.00 "Болалар спорти". 18.20 Мультфильм. 18.30 "Версия". 19.00 "Спорт уик-энд". Дам олиш дастури. 19.40 "Тайм-аут". 20.00 "Вести". 21.00 "Турин-2006". XX қишки олимпиада ўйинларидан. 21.30 "Талкин". Информацион-таҳлилий кўрсатуви. 22.00 "Вокруг света". 22.30 "Турин-2006". XX қишки олимпиада ўйинларидан.

9.05 «Теле-хамкор». 9.20 – «Детский час». 9.50 – «Мультфильмы» 11.00 – «Теле-хамкор» 11.15 – Х/ф – «Похождение императора», мультфильм 13.10 – «Мусикий табасум» 13.30 – «Хит-парад - плюс». 14.30 – «Шоу-бизнес янгиликлари», информацион дастур 14.50 – «Болалар соати» 15.30 – «Аёллар орзуси». 16.00 – «Жикок». 16.20 – «Детский час». 16.45 – «Теле-хамкор». 17.00 – Художественный фильм «Биби маленькая волшебница» 18.30 «Судиена» Мунис аёллар курсатуви 19.00 – «Теле-хамкор». 19.15 – «Ошикона». 20.00 – «Мультфильмы» 20.20 – «Мусикий табасум»2 21.00 «Лола Ахмедова гуллади» 21.30 – «Мусикий табасум» 22.10 – НТТ – «Кто я?»

6.00 Новости 6.20 Х/ф «Благородный разбойник Владимир Дубровский» 8.20 Служу Отчизне! 8.50 Дисней-клуб: «Дональд Дак представляет» 9.20 «Умницы и умники» 10.00 Новости 10.10 «Нептуевые заметки» 10.30 Пока все дома 11.20 «Веселые картинки» 12.00 Новости (с субтитрами) 12.10 Живой мир. «Прогрулки с чудовищами» 13.10 Документальный фильм 13.55 XX зимние Олимпийские игры. Лыжи. Дуатлон. Женщины. 7,5 + 7,5 км. Прямая трансляция из Турна 15.00 «Евгений Плющенко. Бесконечная дуэль». Документальный фильм 15.40 Александр Збруев в детективе «Тайна записной книжки» 17.10 «Кто хочет стать миллионером?» с Максимом Галкиным 18.00 Времена 18.50 «Шутка за шуткой». 19.25 XX зимние Олимпийские игры. Лыжи. Дуатлон. Мужчины. 15 км + 15 км. Передача из Турна - 21.00 Воскресное «Время». 21.45 Большая премьера. Приключенческий фильм «Король Артур» (2004 год) 0.00 Бокс. Бой сильнейших профессионалов мира, Джермейн Тэйлор - Бернард Хойкинс 1.00 Суперчеловек. «Хранитель тела» 2.10 Лейтенант Коломбо в детективе «Забывая леди» 3.50 Сериал «Дефективный детектив» 4.35 «Таганка». Д/ф

6:00 «Доброе утро, Россия!». 7:20 «Сельский час». 7:45 Телевизионная лотерея «Бин-го миллион». 8:00 ВЕСТИ. 8:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 8:20 «Диалоги о животных». 8:55 Ариадна Шенгеляя, Лев Пригунов и Владимир Высоцкий в фильме «Увольнение на берег». 1962г. 10:30 «Утренняя почта». 11:00 ВЕСТИ. 11:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 11:20 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа. 11:55 «Сам себе режиссер». 12:45 «Смехопанорама». 13:15 «Парламентский час». 14:00 ВЕСТИ. 14:20 «Фитиль №73». Сатирический тележурнал. 15:10 Евгения Глушенко, Нина Усатова и Александр Песков в фильме «Три женщины и мужчина». 1998г. 17:00 ВЕСТИ. 17:10 ПРЕМЬЕРА. «Кулагин». Детективный сериал. 18:05 Кристина Орбакайте, Олег Газманов, Валерия и другие в большом праздничном концерте ко Дню всех влюбленных. 20:00 «ВЕСТИ НЕДЕЛИ с Сергеем Брилевым». 21:00 «Специальный корреспондент». 21:25 Ольга Гогодина в мелодраме «Женская интуиция». 2003г. 23:55 Джим Карри в комедии «Эйс Вентура: зов природы» 1:40 Эстелла Уоррен в триллере «Преследуемый» (США-Канада). 3:25 «Семь дней» (США).

Рассом - А. ҲАКИМОВ.

- Ана энди лойқа қўлмақлардан бемалол йтаверамиз...

- Қўяверинг янжон, бу ерда танишларим бор, келин-куёв тиббий кўриқдан ўтди, соппа-соғ деб хужжат ёзиб беришайди.

Катталар гапи миттвой тасавурида. - Тоғлиб ақинг тоғи кетбди, дейишайпти.

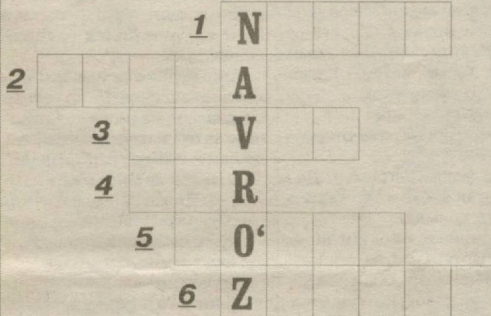
Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan ertaklaringizni o'z suvatingiz bilan birga bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfda o'qishingizni ham yozishni unutmang. Rasmlaringizni oq qog'ozga chizing. Xatlaringizni kutamiz!

VATAN

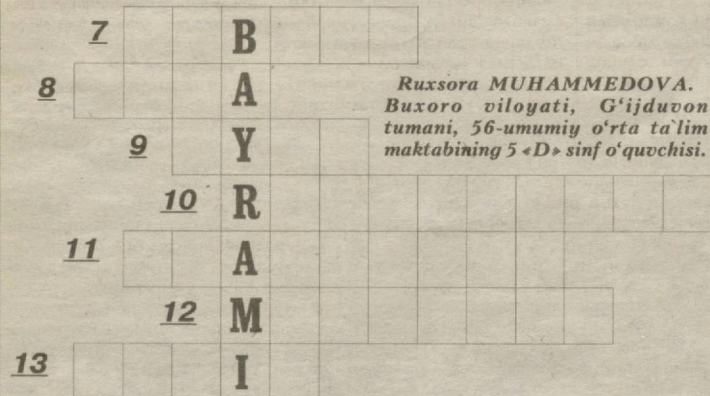
Sen yagona muqaddassan,
Kiprigingga gard qo'nmasin.
Tanamdagi jonu tansan,
Ko'zlarimda o't so'nmasin.

Tupro'g'ing zar, suving zilol,
Mehrning erur aziz ne'mat.
Seni asrab avaylaymiz,
Ko'zlarimda ingan vatan.

Shahnoza O'RINOVA,
Qashqadaryo viloyati,
Shaxrisabz tumani,
A. Nayo'y nomli maktabning
7-sinf o'quvchisi.

1. Ko'chat.
2. Parranda nomi.
3. Tazarru.
4. Chuqurlik.
5. Chiroyli.
6. Xushyor.
7. Mahalla.
8. Xonadon.
9. Hayvon turi.
10. Mamlakat.
11. Gul nomi.
12. Dorivor.
13. Shifokor.

Ruxsora MUHAMMEDOVA,
Buxoro viloyati, G'ijduvon
tumani, 56-umumiy o'rta ta'lim
maktabining 5 «D» sinf o'quvchisi.

G'anijon ERKAYEV,
Xorazm viloyati, Xazorasp tumani, Pitnak qishlog'i, Ogahiy nomli
9-maktabning 5 «D» sinf o'quvchisi.

Донолар ўғити

Шайх Саъдий айтади:

- Хуросонлик икки дарвеш бир-бирлари билан суҳбатлашиб саёҳат этардилар, улардан бири ориқ ва кучсиз бўлиб, ҳар икки кечада бир марта таом ер эди. Иккинчи дарвеш эса семиз ва кучли бўлиб, ҳар кун ич марта тикиштириб таом еярди.

Улар бир шаҳар дарвозаси ёнида жосуслик тухмати билан кўлга олиндилар. Ҳар икковини бир уйга қамаб қўйдилар. Орадан икки ҳафта ўтгандан кейин уларнинг гуноҳсиз эканликлари маълум бўлиб, озод этмоқ учун эшикни очдилар. Семиз дарвеш ўлиб қолган, ориқ дарвеш тирик эди.

Ҳамма бу ҳолни кўриб таажубланди.

- Агар бу ҳолнинг акси бўлганда эди, яъни ориқ дарвеш ўлиб, семизи тирик қолгандайди, таажуб этиш мумкин эди, чунки семиз дарвеш жуда кўп таом еб юргани учун очликка тоқат қила олмай ҳалок бўлди. Ориқ дарвеш эса, кўп таом ейишдан ўзини сақларди. Шунинг учун ўз одатига сабр этди, ўлмади саломат қолди.

Қитъа:

**Киши гар қилса камхўрликка одат,
Ёмон кун тушса бошига қутулғай.
Агар кенгликда кўп танпарвар эрса,
Оғир кун бошига келганда ўлғай.**

Олимлардан бири Муллажон Холиқий айтади:

- Ҳеч бир ота-она ўз болаларини бутун умрлари бўйича тарбиялаб дунёдан ўтмайдилар. Ҳар бир нарса эскиргани каби, ота-она ҳам қариб қолиши бегумон.

Ота-оналаримиз қариб қолганда уларга қарашимиз, бу вазифани ҳар биримиз сидқидилдан бажармоғимиз, уларга меҳр-муҳаббат туйғуларимизни бахш этмоғимиз керак.

Қисқаси, мумкин қадар ота-онамизнинг кўнглиларини кўтариш бизнинг бурчимиздир.

ОЛИЖАНОБЛИК ҲАМ МАРДЛИКДИР

Қадим замонда Ҳалаб шаҳрида Умар исмли саховатли, олижаноб бир одам яшарди. Бир кун йўлда кетаётган эди, бир ховли эшиги ёнида иккита гўдак боласини бағрига босиб йиғлаб ўтирган хотинни кўриб қолди. Умар хотиннинг паршон ҳолига раҳм қилиб, дарҳол ёнига борди.

- Синглим, нега йиғлаб ўтирибсан, сенга нима бўлди. Ким озор бериб дилингни вайрон қилди? - деб сўради. Хотин аччиқ-аччиқ кўз ёшларини тўкиб, қайғули ҳолини баён қилишга киришди:

- Менга ҳеч ким озор бергани йўқ, фақат толесизлигимдан нолийман, бахтсизлигимдан кўз ёшларимни тўкиб фиғон этаман. Илгари турмушимиз яхшигина ўтиб турган эди. Бундан бир йил аввал эрим оғир касалликка йўлиқиб вафот топди. Мен шу икки гўдак болам билан дод-фарёд қилиб қолавердим. Мен ўзим касалманд, нимжон хотин бўлганим учун бирор ишга киришиб, оиламни тебратишга мадорим йўқ эди. Бир йилгача уйдаги бор нарсаларимни сотиб, болаларим билан бирга умр кечирдим. Энди ҳеч нарсамиз қолмади. Очлик, яланғочлик хавфи остида қолдик. Бундан кейин аҳволимиз қандай кечилиши билма олмай бахтсизлигимдан нола қилиб йиғлаб ўтирибман.

Умар бечора хотиннинг ноласига чидолмай кўзига ёш олди. Болаларини қўлига олиб кучоқлаб, юз-кўзларидан ўпиб эркалади. Хотинга тасалли бериб:

- Синглим, йиғлама, ўрнингдан тур, сизларни уйимга олиб кетаман. Менинг меҳмоним бўласиз, мен сизларни шундай аҳволда қолдирмайман, ёрдам бе-

раман. Бу норасида болаларинг менга ҳар нарсадан ҳам қиммат туради, - деди ва болаларини яна эркалаб юз-кўзларидан ўлди. Хотин бечора шодланиб, Умарга миннатдорчилик билдирди. Умар икки гўдакни кўтариб олди. Хотин ховли эшигини қулфлаб, Умар билан бирга йўлга тушди. Умарнинг оиласи бу бахтсиз меҳмонларни шодлик билан кутиб олдилар. Умарнинг яхшилаб зиёфат этдилар. Хотин ва икки етим гўдакка янги либослар кийдирдилар. Умарнинг хотини ва қизлари гўдакларни эркалаб, қўлларидан туширмас эдилар. Хотин бир неча кун меҳмон бўлиб тургандан кейин ўз уйига қайтиш учун рўхсат сўради.

Умар дарҳол ёғ, гўш, гуруч ва бир қопун тайёрлаб аравага ортди. Бахтсиз меҳмонларни аравага ўтказиб, уйларига олиб келиб қўйди. Кейин хотиннинг қўлига кўпгина пул бериб:

- Синглим, мана бу пулни ҳаражат этиб, уй асбобларингни тузатиб ол. Пул ва келтирилган озиқ-овқатлар тамом бўлса, яна менинг уйимга кел, яна ёрдам бераман. Асло хафа бўлма, болаларингни яхши тарбия қил, сен менинг қиёматли синглимсан, - деди.

Бечора хотин кўзларидан шодлик ёшларини тўкиб Умарга миннатдорчилик билдирди.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ тайёрлади.

ЎЙИНДАН ЎТ ЧИҚМАСИН!

Бу йил киш фасли жуда тароватли келди. У ўзининг гупиллаб ёққан лайлак қори, тарновда ойнадек кўзини қамаштирайдиган сумалақари ва тоза ҳавоси билан дилни қувонтиради. Айниқса, биз ёшлар бу фаслни қорбўрон ўйнаш, чана учиш, яхмалақда сирпаниш учун ёқтираемиз. Дарсдан кейин синфдошларнинг завқли қийқириги мактаб ҳовлисини тўтиб кетади. Аммо барча қоранинг меъёри бўлгани яхши. Баъзан дарсдан қайтаётганимда болаларнинг машиналарнинг орқасига осилиб олиб сирпанаётганларини кўриб қолсам, кўрқиб кетаман. Ахир бирдан машина силкиниб ёки орқага юриб кетиб, ёхуд тормоз бериб, беҳосдан бир фалокат содир бўлиши мумкин-ку.

Афсуски, яқинда шундай аянчли воқеа ҳақида эшитиб қолдим. Холамнинг айтишича, қўшнисининг ўғли кеч бўлибдики, дарсдан қайтмабди. Хавотирга туш-

ган онаси кўчага, мактабга қидириб чиқибди. Аммо хабарини топмабди. Ҳайрон бўлиб, уйга қирганда телефон жиринглаб қолибди. Гўшаки олса, шифонадан кўнғироқ қилишга танлиги маълум бўлади. Ўғли автомобилнинг орқасига осилиб кетаётганида машинанинг нотекис йўлда силкиниши оқибатида қўли чиқиб кетибди. Орқадан келётган автомобил туртиб юбориб, қаттиқ шикаст еган болакай беҳуш ҳолда касалхонага келтирилибди. Шифокорларнинг тезкор ҳаракати сабабли у ўзига келгач, уй манзилини айтибди.

Азиз укажонларим, сиз ўйинга, кишининг завқига берилиб кетиб, ўзингизни хавф-хатарга қўйманг. Танангизга бирор шикаст етишидан ва ота-онангизни хавотирга қўйишдан сақлангиз.

Лола ЗУХРИДДИН қизи,
Тошкент шаҳридаги
110-мактабнинг 11-сиф ўқувчиси.

Турмуш сабоқлари

йўлини ҳам ўзи ўзгаларнинг ёрдамисиз бошлаган йигитга Яратганнинг марҳамати эди.
Файратбек бу гал қилшоққа учиб борди гўё. Бу хушxabарни қандай етказишни билмай, бироз каловланди ҳам.
- Нима гап? Кайфиятингиз чоғ. Бизга ҳам бир нима десангиз-чи? - эрини холи-жонига қўймади Камола.
- Сизни лотореянгизга ютук чикди, хоним, - деди Файратбек унга юзланиб.
- Нахотки, уй олдингизми? Қандай яхши! - Камола Файрат акасини кучоқлаб олди.
Зимдан уларни кузатиб турган Ҳожар хола яна ёлғиз қолишини ўйлаб ичидан зил кетди. Келини, набираларидан айри яшашини кўз олдига келтириб, мунгайиб қолди.
- Буви, сизга бир янгилик. Кудангиз бизни ҳовли-жой билан сийлади. Шаҳарнинг қоқ марказидан.
Файратбек болаларга хос кувноқлик билан онасини кучди:
- Машина олиб келганман, қани, ҳаракатимизни қилайлик.
- Кўйсанг-чи, мен ҳеч қаёққа кетолмайман, - кўз ёшларини енгининг учи билан сидирди онаизор.
- Ахир дадам сиз учун ҳам ўша ҳовлини олди-да. "Агар келмас, сизлар ҳам қилшоқда олдилариде бўласизлар. Кексайганда ёлғиз қўйсанглар", - деди.
- Шундайми?! - Ҳожар хола илтиҳо билан термулиб ўтирган келинига юзланди.
- Ҳўп дея қолинг, ойижон, - бу ёқда набиралари ҳам чугурлашди.
- Яратганга шукр, - деди онаизор бир келини, бир ўғлига қараб. - Яхши куда-анда, яхши келин ато этгани учун.
Ҳожар хола қўлини дуога очди.

Зумрадхон АБДУЛЛАЕВА. Андишон вилояти, Олтинкўл тумани.

Файрат аспирантурага ўқишга кирди. Тошкент билан Фаргона унинг учун бир қадамга айланди. Ўғиллик бўлишди. Энди фарзандидан узокда юриш ота бўлмишга ҳам оғир туюлди.
- Буви, энди илмий иш бошладим. Кўп вақтим Тошкентда ўтади. Ҳўп десангиз, уй олмоқчиман. Сизни ҳам оляиб кетаман, нима дейсиз?
- Шунча ўқиганинг етмасмиди, болам? Энди бағрим тўлганда яна хувиллатиб кетаркансанда-а?!
- Сизни ёлғиз қолдирармиди...
- Мен баланд иморатларингда яшай олмайман-да, болам. Шу қилшоқнинг пастак ерларига ўрганганман. Қолаверса, отаннинг чирогини ёқиб ўтирмасам, руҳи чирқирайди.
Онаизорининг кўнглига қараб, қатнаб илмий ишини ҳам тугатди. Устозлари уни оляйғоқда ишга олиб қолдишди.
Ўғил яна гап очди. Ҳожар хола бу сафар энди болажонининг кўнглига қараздан ўзга чора толмади.
Ҳасан ака Файратбекнинг бу гагли келишининг боисини англагач, йўл-йўриқ кўрсатди.
- Дом-помни қўйинг, бира тўла ҳовли жой оламиз. Бу ёғини менга қўйиб беринг. Сиз ишни бошланг. Ҳўпми, ўғлим, - Ҳасан ака унинг елкасига қоқди.
- Раҳмат, дада. Бирок...
Ҳасан ака куёвини гапиртирганни кўймади.
- Сизни ўғлим деганман. Демак, бу оталик бурчим, - бошқа гапга изоҳ қолмади.
- Юк машинасини гаплашиб қўйдим. Эртага кудам бошлик кўчиб келасизлар. Биз сизларни янги уйда кутиб оламиз. Ҳўпми, ўғлим,-деди қайнота Файратбекка.
Файратбекнинг кўзларидан ёш сизиб чикди. Бу оталик қилаётган қайнотаси Ҳасан акадан миннатдорлик нишонаси эди.
Болаликдан отасиз ўқсиниб, қимтиниб яшаган, мустақил ҳаёт

камола бадавлат оиланинг фарзанди. Айтгани-айтган, дегани-деган бўлиб келган. Хусн бобида ҳам тенгсиз. Шу боисми, ҳаётда қийинчилик нелигини сезмай яшади. Оляйғоқда ҳам аксари йигитлар унга ошику беқарор. Фақат курсдоши Файратгина ўзини бепарводай тутди. Сессия бошланди дегунча Камоланинг ўзи унинг атрофида гирдиқапалак бўлади. Ёрдам сўрайди. Файрат ўзини сипо тутиб, кўмак беради. Имтиҳонларни эсон-омон топшириб олган Камоланинг энди Файратга нисбатан юрагиде нимадир "йилт" этади. Бора-бора кўп ўйлайдиган, курс иши бахона унинг ётоғига боришдан ҳам ийманмайдиган бўлди.
- Бахтинг бор-да сени Файрат, кара, қандай сохибжамол қидириб, кулбаи вайронангга келиб юрибди-я, - деди ҳамқишлоғи Садирнинг унга хаваси келиб.
- Курсдошим бўлади, - бамайлихотир сўзлади Файрат китобдан бош кўтармай.
- Ҳеч курсга кузатиб ҳам қўймадинг, галварс, - Садир унинг бошига ниқтати.
- Машинада келибди, бунга ҳожат йўқ, - деди Файрат соддалик билан.
- Мен сенинг ўрнингда бўлсам, бу кизни қўлдан чиқармасдим...
- Хаёлларга берилгунча дарсингни тайёрла, яна стипендиядан тушиб юрмагин, - Файрат унинг пул сўраб, қийналиб юришига ишора қилди.
- Сендай дўстим мени бошқаларга муҳтож қилиб қўймас, - бўш келмади Садир ҳам.
Бора-бора Файрат билан Камоланинг ўртасидеги ишқу мухаббат ҳаммага ошқор бўлди. Фақат келин бўлмиш Камола Файратни шаҳарга ишга қолишга кўндирishi қийин кечди.
- Онам-чи, қандай қилиб уларнинг орзуларини чилпарчин қиламан?... Хоҳласанг шу қилшоққа келин бўласан. Кейин онамни кўндирсак, шаҳар-

ЯРАТГАНГА ШУҚР

лаганини айтиб, йиққан сепларини сандиқдан чиқарди.
- Буви, (бу ерларда "она"ни "буви" дейишади) ёқтирганам бор. Совчиликка борсангиз кифоя.
- Бўпти, болажоним, кимнинг қизи экан, ўзимизданми? - олдидаги лаш-лушларини бир томон қилиб, Файратга ақинроқ келди она.
- Бу ерлик эмас. Шаҳарлик. Бирга ўқиганмиз.
Холанинг тарвузи қўлтиғидан тушди.
- Шаҳарлик билан куда-андалик қила оламанми, болам? Мен бир тул хотин бўлсам... Отанг бўлганида ҳам йўриги бошқа эди, - рўмолининг учини тишлаб, бир нуктага тикилганича сўз қотди.
- Буви, улар ҳам бизга ўхшаган. Нега чўчийсиз? Ана аммамни олинг. Ҳамма ишни қойиб қилади.
Шу билан тўй тараддуди бошланиб кетди.
Қуда бўлмиш Ҳасан ака тўйни шаҳарнинг катта ресторанида қилиб берди. Ҳожар холани ҳам олдириб келди. Қизини қилшоққа узатгиси келмаётган Нафиса опага ҳам бир-икки қаттиқ гапирди.
- Нега уларга паст назар билан

карайсан? Сен билан мен ҳам асли қилшоқнинг боласимиз. Пешонасида бўлса, бир кун шаҳарга қайтиб келишар. Энг муҳими, куёв бўлмиш билимли, вазмин бола. Ўқини аспирантурада давом эттирса, ўз-ўзидан шаҳарга боғланади, тушундингми, - хотинига ўткир нигоҳини қадади.

Нафиса опа эрининг гапларидан сўнг анча ўзини босиб олди. Чиройи очилди.
Камола ойдеккина келин бўлди. Узукка кўз қўйгандай бир-бирларига мос бу жуфтлик, яъни келин-куёвга ҳамманнинг бирдек хаваси келди. Камола ҳам унчалик ётсираради. Қўшни келин Саида билан гаплари гапларига қовушди.
- Ҳайрият, - деди Ҳожар хола келинининг киришиб кетганидан қувониб. Камола ҳам юмшоқ кўнгли қайнонасини "ойижон"-лаб дуосини олди. Бу орада

АХВОЛДАМАН...

қарайди. Изимдан йигитлар юришдан чарчамайди. Лекин отамнинг шу қилиги кундан-кунга сўлиб боришимга сабаб бўлаяпти. Бир кун йигитимга: "Мени тезроқ олиб кетинг, сизсиз яшай олмайман", - дея ялиндим. Уйдагилари келишиб: "Хали тўй қилишга биз тайёр эмасмиз. Келаси йили тўй қилишга тайёр бўламиз", - дейишди. Яна мен тириклайин

гўрга кирдим. Бошқа чидолмайман, уйдан чиқиб кетиш хаёлидаман ҳозир. Тушунаман, ҳозир тўй қилиш осон эмас. Ёки бошқа биронтасига тегиб кетсамми-кан, шундай қилсам бир умр афсусланмайманми? Йигитимга таклиф қилдим, бир гапни. Сизлар нима дейсизлар шу гапимга? "Бировдан қарз олинг, бирга четда ишлаб келамиз. Қарзларни ўзимиз тўлаймиз, фақат бирга бўлайлик", - дедим. У эса: "Уйлаб кўриш керак", - деди. Мен ҳамма нарсага тайёрман, ҳат-

БАДБАХТ КИЗ

ТАХРИРИЯТДАН:

Газетаимизнинг ҳурматли мухлиси! "Яхши гапга ҳам, ёмон гапга ҳам фаришталар "Омин" дейди, деганларидек ўзингизни ҳеч қачон, сира-сира "Бадбахт киз" деб атаманг. Оқила, доно, гоятда андишали қиз экансизки, ҳозиргача қалб қийноқларингизни ҳеч кимга ошқор этмай келаятибсиз. Лекин халқимизда "кўза кунда эмас, қунда синеди", деган мақол бор. "Андишанинг номини - қўрқоқ атайдилар", деган нақл ҳам бор. Сиз бутун иродангизни бир мушга тўланг-да, уша "эркак" - ота бўлмишингизга жиддий туриб ўз дил сўзингизни айтинг. Энди бундан сўнг бир лаҳза бўлсин, бундай бемазага арчиликка чидаш бермаслигини изини, бу галдан онангиз ва яна бошқа яқинларингизни огоҳ этишга мажбурлигингизни изҳор қилинг. Агар бу инсонда заррача виждон бўлса, бу бахш йўлдан қайтади, дея умид қилиб қоламиз.
Биз мактубингизни эълон қилмоқдамиз. Қани, кутайлик-чи, тортдўшларимиз бу ҳақда қандай маслаҳат берадилар. Ҳаёт йўлидаги паст-баланд, хавф-хатарли сўқмоқларни мардонвор енгиб ўтишда, сизга куч-қувват, сабру бардош тилаб қоламиз. Кейинги ҳаётингиздан бизни яна огоҳ этасиз, дея кутиб қоламиз.

Салом менинг дардақшим, сирдошим "Oila va jamiyat"!
Ёшим 19 да. Нуфузли оляйғоқнинг 2-курс талабасиман, ўз кучим билан грант олиб ўқиялман. Гуруҳимдаги тенгдошларим билан муносабатим яхши. Яхши кўрган йигитим бор, бизга ҳамманнинг хаваси келади. Хуллас, камчилигим йўқ, Фақат бир нарса мени қийнагани-қийнаган. Шу туфайли ҳатто ўлишга ҳам розиман. Лекин онажоним учун ҳамма-сига чидашга мажбурман. Аммо отамни "ота" деб қақиршишга ҳам ор қиламан.
Газетангизнинг 2-сонидеги "Оҳ, ичимдаги дардим" мақоласиде қайнотанинг келинга бўлган эгри муносабатини ўқидим. Унда мен нима қилай, менга ўз отам қўл теккизади. Уйда ҳеч ким қолмайди, бўлди, мени ухлаган ҳолимда ҳам тургазиб тегаверади. "Менга тегманг, ўз қизингизман, ахир", - десам: "Номусинга тегмайман, кўрқма", - дейди. Бир неча марта отамни ўлдирмоқчи бўлдим. Аммо қўлим бормади. Ўзимни бир нарса қилмоқчи эдим, ойижонимни ўйладим. Лекин мен ҳам одамман, бир кун сабр қосам тўлишидан кўрқаман.
Ота ўз қизига шундай муносабатда бўлиши мумкинми? Ақлимга сиздига олмайман. Яхши кўрганим гуддай йигит, уни ҳурмат қиламан. Биз 2,5 йилдан бери биргамиз. Бирор марта хафа қилмаган, доим мени тушуниб келган. Агарда у бўлмаганида, мен аллақачон бу дунёда бўлмасдим. "Севганим фақат у, мен унга насиб қилишим керак", - деб айтдим бир кун. Дадам эса: "Биламан, лекин сен нима деб ўйлайсан, ҳамма қизлар ҳам фақат йигитига насиб этадилми? Аввал отасининг қўлидан ўтиб, кейин эрига насиб этади", - дедилар. Нахотки оталар шу мақсадда қиз ўстиришади? Бундай оталарга ланг-

лар бўлсин! Худо олсин бунақа оталарни. Ўз отамни кўргани қўзим йўқ, Севгилимнинг қўзига тик қарай олмайман, унинг нигоҳлари беғубор. Мен унга рад жавобини бермоқчиман. У мени олса, мен ўзимни бир умр кечира олмайман.
Бир кун апточкадаги бор дориларни, қанақалигига қарамай, ҳаммасини ичдим, қўзимни очсам, тепамда севган йигитим турибди. Кўзлари намланган, ўзи гапгин. "Нима бўлди? Нега ундай қил-

НОЧОР

динг?... Саволлари жавобсиз қолаверди... Ойим эса ҳамма айбни йигитимга тўнкадилар. Ўз хонамга кириб, тўйиб-тўйиб йиғладим. Бир кун оийм кўриб

- Одамзоднинг туғилишидан аввал пешонасига ўлим ёзилган, дейишди. Ҳақиқатан ҳам ўлим ҳақ, лекин Оллоҳнинг ҳеч бир бандаси қачон ва қайси сабаб билан фаний дунёни тарк этишини билмас экан, - дея гап-пини бошлади фарғоналик Рустамжон Жумабой ўғли.

У Фарғонанинг бир қишлоғида қайта тирилган одам тўғрисида сўзлаб бердики, бу ажойиб-ғаройибнинг ўзгинаси. Маълумки, қишлоқда яхши хабар ҳам, ёмон хабар ҳам дарров у бошидан бу бошига етиб боради. Маматалининг ўлими ҳақидаги хабар ҳам зумда қишлоқ бўйлаб тарқалди. Аср намозига яқин

да эди, келиб-келиб Маматалининг жонини оларимиди. Хай, Худога шак келтирмайлик, ўзи жон ато қилган, эртами-кечми ўзи жонимизни олади.

Комилжон омонатгина тўшалган ўриндиққа ёнбошларкан, ҳарчанд ухлашга, озгина бўлса-да айрилиқ азобини унут-тишга уринмасин кўзига уйқу илинмади. Дадасининг сиймоси кўз ўнгидан кетмади. Ширин хотираларни ёдга олиб ётди. Дадаси касалванд эди. Эҳ-ҳе, у ётмаган шифохона депарада қолмаганида гўё. Ойлаб ётиб даволаниб чиқарди-ю, ҳеч қанча вақт ўтмай, яна дардманд эди. Ранги заъфарон бўлиб бораётган Маматали баъзан ўзини билмай ётиб қоларди.

ги учун наҳордаёқ Соиб тракторчини-га тўйга кетганди. Дадаси қачон сўритокдан йиқилган, қанча беҳуш ётган ҳеч ким билмайди. Тўшдан кейин тасодифан кўшилари Рўзвон хола рўзгорга бирор нарса сўраб қиргану ер узала кўқариб ётган Маматалига кўзи тушган. То у-бу етиб келгунга қадар оила соҳибининг жони ўзинга бўлганди.

"Балки, бугун ўқишга бормаганимда дадам тирик қолармиди, - афсус билан қучур нафас олиб, ух тортиб Комилжон. - Онасиз ўсаётганимизнинг ўзи етмасмиди. Балки "Тез ёрдам"да шифохонага олиб боришганда тирилиб кетармиди?! Йўқ, ёриб беришганда-чи..."

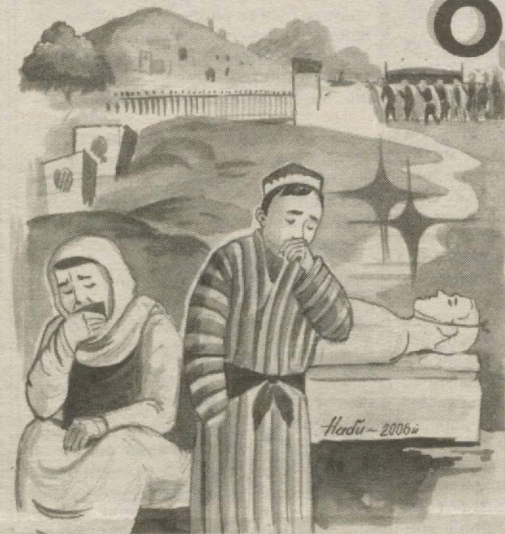
У кўзидан сизиб чиққан аламли кўз ёшини ўнг қўлининг кўрсаткич бармоғи билан артаркан, худодан дада-

ҚАЙТА ТИРИЛГАН ОДАМ

Холбуви кампирнинг уйдан дод-фарёд кўтарилди. Қариган чоғида яккаю ёлғиз фарзандидан айрилиш бечора кампирни адоий тамом қилди. У ҳамдардлик билдириб келган кўни-кўшни, ҳамқишлоқларига бир гапни такрорларди: "Ёлғиз боламдан айрилиб қолдим. Пешонам шўр экан, нахотки худонинг шу гўдакларга раҳми келмаган бўлса". Марҳумнинг икки нафар фарзанди хали ёш эди. Каттаси Комилжон 14, кичиги Каримжон 11 ёшда. Бошларига эрта тушган айрилиқ гўё уларни бир фурсатда анча улғайтириб қўйганди. Катталардай эгниларига беқасам тўн кийиб, белларига атлас қийиқ боғлаб, зор-зор йиғлашаётганини кўрган борки, кўзи навланмай қолмасди.

Маҳалла оқсоқоли Йўлдош ака қишлоқ имомиди, қабристонга одам жўнатди. Мутал қори аза очилган хонадонга етиб келганда ғира-шира қоронғу тушиб қолганди. У кўпчиликка маслаҳат солиб, жанозани эрталаб соат 11 га белгилади. Маматалининг бевақт вафот этганини эшитиб келганлар бир-бир уйларига тарқалишди. Хонадонда фақат марҳумнинг яқин қариндошлари-ю, бир-икки кўни-кўшилари қолишди. Улар алламаҳалгача Маматалини эслашиб, унинг яхши фазилатларини тилга олиб ўтиришди. Эртанги ишларни режалаштириб олишди. Бу ёқда эса Комилжон ва Каримжон хали ҳам ўзларига келишолмай, йиғлаб ўтиришибди. Ховлига кираверишдаги ўйнинг даҳлизида Маматалининг жасади қўйилган. Холбуви кампирни кўпни кўрган Зулайхо отинча бир илож қилиб ухлатиб қўйди.

- Энди сизлар ҳам ухланглар, - деди Собир тоға ака-укаларга. - Эртага чарчаб қоласизлар, наилож, бошларингда шу бор экан, ихтиёр бандасида бўлган-

Hadu - 2006

Оғзидан оқ кўлик келиб беҳуш ётган чоғлари ҳаммани жуда қўрқитиб юборарди. Қишлоққа дўхтир қақирининг ўзи бир азоб. "Тез ёрдам" келгунча бемор анча тузалиб қоларди. Шундай бўлса-да, дўхтирсиз қўлларидан ҳеч нарса келмасди.

Комилжоннинг ақли-хуши кириб қолгани боис, дадасининг бедаво дарди ҳақида кўп ўйларди. Дилида шифокор бўлиш нияти ҳам йўқ эмасди. "Агар дўхтир бўлсам, биринчи бўлиб сизни даволайман, дада!" - дея падарига кўп таскин берарди. Афсуски, орзу-умиди ушалмай қолди. Эрталаб у уқаси билан ўқишга кетди, момоси эса қишлоқ дастурхончиси бўлганли-

Холбуви кампирга, марҳумнинг фарзандларига тақдир азалдан қочиб қутулиб бўлмаслигини айтиб уларга Оллоҳ таолодан сабр-қаноат тилади.

Тобут ердан узилди. Бирин-кетин у қўлдан - бу қўлга ўтиб тебраниб борарди. Қабристон жойлашган тепаликка қадар салкам бир километр келади. Қишлоқ ахли тобутни елкада олиб боришни одат қилган. Машинага ҳожат йўқ. Ҳар сафар такрорланадигани каби бу гал ҳам дастлаб тобут кўтаришга шошилганлар кўп эди, масофа яқинлашган сари улар сафи камайиб борди.

- Хов, секинроқ юринглар, олдинга кетиб қолдиларингку! - орқадан кимнингдир ово-

зи келди. Кейин юриш секинлашди. Мана қабристон ҳам кўриниб қолди. Яна 50-60 қадам ташланса дарвозага етишади. Шу пайт... Тобутнинг ичидаги мурда қимирлаётганини биринчи бўлиб "шоти" (тобут)нинг орқа дастагининг бир томонини кўтариб бораётган Ёқубжон сезиб қолди. У жон ҳолатда бақириб юборди ва ўзини орқага ташлади. Тобут чап томонга оға бошлади...

Жонсиз танадан кўрқмайдиغانлар оз бўлади. Комилжоннинг синфдоши Ёқубжон бундан аввал ҳам бир-икки тобут кўтарган бўлса-да, барибир бу ҳолга чўчиброқ қарайди. "Кўрқанга кўша кўринади", деганларидай у навабга тўта алмашишда ҳам тобутга кўз қирини ташлади. Тобут устидаги мато хиёл нариги томонга сидирилиб қолганди. Очиқ жойдан кафан кўриниб турибди. Йўқ, бу сафар кўша кўринмади. Марҳумнинг оёғи жон ҳолатда типирчиларди...

Тобутни ўнглаб олишнинг иложи бўлмади. Оғир юк елкалардан учиб кетиб шундай ағдарилдики, жасаднинг боши ё тахтага, ё сирғалиб тушганда ердаги тошга қаттиқ урилди, инграб юборди. Унинг овозини "хай-хай"ларга қарамай кўпчилик эшитди. Бироқ қутилмаган ҳодиса катта-ю кичикни қарақтириб қўйди. Бир фурсат лоақал бирор кимса ҳам ерда тупроққа беланиб ётган кафанга яқинлаша олмади қолди. Фақат Комилжонгина жон ҳолатда кафанни икки қўли билан икки томонга торта бошлади. Бу вақтда орқадан енгил машинада етиб келган Йўлдош ака "томошабин"лар орасини ёриб ўтиб, Комилжонга ёрдамлашиб юборди. Кафан очилиши биланок қўзлари ланг очигу хайратдан донг қотган, ўнг чаккасидан қон сизиб чиқаётган Маматалини Комилжон маҳкам қучоқлади ва бор овози билан қичқирди: "Дадажон!"

Ҳақиқий хайрат, айтиш жоиз бўлса, илоҳий мўъжиза туфайли калима келтирмаганлар қолмади. Зумда Маматалини "одам ҳоли"га келтиришиб оёққа турғазиди. У нима воқеа юз берганини фаҳмлади. Зўр-базўр юз-кўзидеги қувонч аломатларини кўрсатганда, уни мажбурлаб енгил машинага ўтқазашаётганди. Маматали ўзи учун ҳам ғайриоддий туюлган овозда тобутда келган йўлдан пиёда кетишини билдирди...

Шу куни бутун қишлоқ ухламади гўё. Холбуви кампирнинг уйи тўлиб-тошди. Кўп ўтмай "ғалати" ажойиб-ғаройиб хуш-хабар, яъни қодир Оллоҳнинг мўъжизаси атрофга ёйилди. Яна ажойиблиги шундаки, бедаво дарддан ҳам асар қолмабди, Оллоҳ шифосини берибди...

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ

ОНАМИ КУТГАН

- Тақдир тақозоси билан кечроқ турмушга чиқдим, - дея эслайди Манзура опа. - Ўшанда институтни битириб бир обрўли корхонада инженер бўлиб ишлаётган эдим. Ёшим ҳам 30 га бориб қолган. Ака-укаларимнинг ичида ёлғиз қиз бўлганим учун эрқароқ, қайсарроқ бўлиб ўсганман. Фейлим ҳам эрқароқроқ, шартакиман. Турмуш қуриш ҳақида умуман ўйламайман. Онам бечора менинг бахтимни ўйлаб кечалари йиғлаб чиқади. У деди, бу деди... Хуллас хотини қазо қилган бир йигитдан келаятган совчиларга розилик бериб юборганимни билмай қолдим. Йигит оғир, босиққина, келишган, нимаси биландир яхши таассурот қолдирди. Келин бўлиб тушганимдан кейин мен учун оғир кунлар бошланди. Сабаби, мендан ҳам қайсар, бир гапдан қолмайдиган қайнсинглим бор экан. Мен унга сира ҳам ёқмасдим. Қўлдан қийиқ ахтариб жанжал чиқар-

гани чиқарган. Ўлган кеннойиси яхши кўрган шекилли, гўё ўшанинг учини оларди. Ундан қолган икки болачага ёмонлай-вериб, олабўжидан кўрққандай қилиб қўйди. Бу менга жуда алам қиларди. Ахир шундай бўлишимга мен айбдор эмасман-ку. Эрим, қайнота-қайнонам мен тарафда эди. Нима бўлганда ҳам менинг кетиб қолишимни, ўғлини яна қайта уйлантиришни исташмасди. Шу нарсага пайқаб қолганим, қолаверса тили ботир бўлганим учунми, мен ҳам бир гапдан қолмадим. Қайнсинглим битта гапирса, унга гапни қалаштириб ташлардим. Ота-онам, ака-укаларим оғирроқ бўлишимни, озроқ чидашимни ялиниб ёлворарди. Қийинчилик билан қурган турмушимнинг бузилиб кетишини хоҳлашмасди. Уларнинг гапига қулқол солмадим. Ахир бу жанжаллар ҳаммани жонидан тўйдирди. Қайнота-қайнонам кетса кетар, дегандай қилишдим. Ўзим ҳам бир дақиқа бу уйда қолишни ис-

ГАРОЙИБ

МЎЪЖИЗА

тамайман. Охирги дақиқаларда онам бечора ҳамманинг олдида мени инсофга қақириб ялиниб-ёлвориб йиғладилар.

- Болам, ўргулиб кетай, - дедилар юраклари пора-пора бўлиб. - Қайнсинглинга бир оғиз ҳам гап қайтарма. Кел болам, уч-тўрт кунгина шундай қилиб кўр. Мени онам десанг, оналик хурматини десанг, айтганимни бир қилиб кўр. Агар шундан кейин ҳам ўзгартиш бўлмаса, майли, сени ўзим олиб кетаман.

Онамини бировларнинг олдида шунчалик хор қилиб қўйганим учун виждоним қийналди. Ноилроқ рози бўлдим. Икки кун қайнсинглимга бир оғиз гап қайтармадим. Қанчалик ҳақорат қилмасин, бошимни кўтариб қарамадим ҳам. Қайнсинглим бунинг аламини чидолмасди. Қуйишқондан чиққандан чиқарди. Учунчи куни ҳам-

мамиз чой ичиб ўтиргандик, қайнсинглим яна жанжални бошлади. Ҳақорати устига ҳақоратини қалаштириб ташлайверди.

"Шу бугун чидай, онамнинг хурмати учун, шу бугунгина чидай. Ўзинг куч бер эй, худо. Эртага албат-

та кетаман", дея ўйлаганча тишимни тишимга босиб ўтиравердим. Бир пайт рўпарамда ўтирган қайнсинглим қўлидаги пиёла билан менга қараб отиб юборди. Чақонлик қилиб бошимни четга тортиб қолдим. Пиёла деворга урилиб, зарбининг қучилигидан синган парчалари олдинга қараб учиб кетди ва қутилмаганда қайнсинглимнинг юзининг икки, ун жойини тилиб ташлади.

Тирқираб қон оқаётган юзларини ушлаганча чинқираётган қайнсинглимга қараб қўрқиб кетдим. Шу-шу ҳеч ким билан айтишмайдиغان бўлдим. Қайнсинглим ҳам мен билан қайтиб ҳеч қачон уришмади. Мана, икки ўғилчимиз орқасидан икки қиз кўрдик. Энг бахтли оила бўлиб яшаб келаямиз. Ўша пайтда онам олдига солиб кетиб қолганда бу бахт қайда эди. Онам ялиниб-ёлворганларида қандай мўъжиза кутган билмайман. Ҳар ҳолда у рўй бергани рост.

Насиба РИЗАЕВА

КАСАЛ БЎЛМАЙ

ФЕЪЛНИ КЕНГ ТУТМОҚ

Тангри инсонни онгли-идрокли қилиб яратган. Табиат эса унинг олтин бешигидир. Хар бир куннинг саломатликка фойдали бўлиши учун қайғурган одамга табиатнинг мўъжизалари хар қачон мунтазир. Хар тонг ўз шафоти билан қалбингизни нур офшон қилмоғи учун

сахар чоғи уйғониб, Тангрига шукр айтинг ва тўйиб нафас олинг. Борлиққа ҳавас билан боқиб, ўзингиз учун завқ ва маъно топинг. Қушларнинг сайраши ҳам, сувларнинг шилдираши ҳам, гиёҳларнинг ҳиди ҳам сизни сергаклантиради ва қалбингизга ором беради. Сизни яхши ният бўстониға бошлаб, фикрингизни теранлаштиради.

Тонгдан ўзи учун маъно ва завқ топган одамнинг феъли кенг бўлур. Чунки сизнинг онгингиз тонг шафдофлиги билан уйғонур. Ана шундан зийраклик пайдо бўлур. Инсон қалби борки, мавжудод билан ҳамоҳанг бўлмагунча, майдақашлик исканжасидан қутила олмайди. Шу боисдан лоқайдлар бундай қалб равшанлигидан бенасиб қоладилар. Феълни кенг тутмоқлик, борлиқни тушуноқдир. Ана шундан фикр-мулоҳаза теран бўлур.

ВУЖУДНИ ПОКЛАМОҚ

Тонг палласида бир пиёла булоқ суви ичишни канда қилманг. Булоқ ёки дарё суви меъда, ошқозон ва ичакларни ювиб, овқат ҳазм қилишга ҳозирлайди. Қолаверса, асаб толаларини майинлаштириб, чарчокни пасайтиради.

Бундан юрак ҳарорати ҳам, унинг уриш мароми ҳам сезиларли меъёрлашади. Наҳорда ичиладиган булоқ суви айниқса тез асабийлашадиган кишиларга фойда қилур. Чунки асаб зўриқишлари айнан ичакларда ва юрак атрофида хилларнинг кўпайишидан пайдо бўлади. Покиза булоқ суви хотирани мустаҳкамлаш қудратига ҳам эга.

ЧУҚУР ИБОДАТ

Шуни билингки, аввало руҳни покламай, вужудни поклаб бўлмайди. Руҳни эса албатта чуқур ибодат билан поклайсиз. Тангри сизнинг бирдан-бир раҳнамонгиз эканлигини ҳис қилсангизгина, тафаккур теранлигига эришасиз. Қалбингиздан шубҳа-ғумонлар кўтарилиб, адолат йўлини равшан кўрурсиз. Бу йўл сизни сабр-бардошга, мулоҳазакорликка одатлантиради. Майда-чуйда ҳаёт чигалликлари олдида эсанкираб, жигибийрон бўлмасиз. Саломатликни асрамай ҳаётни гўзаллаштириб бўлмаслигини ростмана тушуниб етасиз.

Ибодат билан саломатлик чамбарчас боғлиқдир. Тангрининг шафоти билан ўзингиздаги кўпгина салбий қусурларни йўқотиб оласиз. Ҳеч бир одам ҳаёт

йўлларида янглишмай яшай олмайди. Ҳамма гап, кексайганда ана шу хатоларни такрорламасликда. Кексайганда ҳам қалбингизда орзу-умидлар лиммо-лим бўлса, бу сизнинг маънавий ютугингиздир. Бундай туйғу юракни хотиржам сақлайди, ҳеч қачон жahl пўртанасини юзага келтирмайди. Маънавий камолот, деб ана шунга айтадилар.

НИМА ЕМОҚ КЕРАК?

Рухият баркамол бўлса, хар бир одам бемалол ўзига-ўзи табиб бўла олади. Табобатнинг талаби ҳам ана шундай. Негаки, хар бир инсоннинг миждози ўзига хосдир. Миждога қараб овқатланмоқ эса фарзидир.

Еш ўтган сайин одам танасини парваришга, осон сингидиган сифатли маҳсулотларга эҳтиёж сеза бошлайди. Шу боисдан табобатда бу ёшда

қунига беш марта оз-оздан овқатланиш тавсия этилгандир.

Шуни билингки, аксарият касалликлар тўғри овқатланмасликдан, миждонинг бузилишидан келиб чиқади. Чунки қовурилган, ёпишқоқ, ўта ёғли ва дағал таомларнинг танага сингиши жуда кийиндир. Таом ичакларга ёпишиб, зарарли хилларни ҳосил қилади ва касаллик кўзгайди. Вужудни азоблаб, қариш аломатларини кучайтиради. Парҳез маҳсулотларда эса бундай ҳолатлар мустаснодир. Парҳезни бўстон дейишларининг боиси ана шунда.

Парҳез маҳсулотлар танага осон сингиди. Вужудга эса ҳеч қандай зўриқиш бермайди ва мўртлаштирмайди. Улар тўрт турга бўлинув.

1. СУТ-ҚАТИҚ, ПИШЛОҚ

Сут-қатиқ, пишлоқ маҳсулотлари танани юмшатиш, нафас йўллари тазолаш, асабни босиш ва уйқу мароми яхшилаш хусусиятига эга. Нонуштага бир пиёла сут ичган маъқул. Иссиқ сут нафас йўллари раволаштириб, вужудни тетиклаштиради.

Пишлоқни нонушта билан тушлик ўртасидаги оралик овқатланишда истеъмоқ қилиш мақсадга мувофиқ бўлади. Чунки пишлоқ овқат ҳазм қилишни яхшилаб, қон ишлаб чиқаришда фаол иштирок этади. Қатиқ кечки овқат вақтида истеъмоқ қилинса, тананинг дам олишига кўмаклашади ва уйқуни чуқурлаштиради.

2. УН, ЁРМА, ГУРУЧ

Ун, ёрма ва гуруч маҳсулотлари бадандаги тола тўқималарини қувватлантиради ва юракка яхши дармондир. Шу боисдан камқувватликка жуда яхши фойда қилур.

Нонуштага қайнатилган гуруч ёки ёрма маҳсулотлари мос тушади. Чунки туни би-

Хар қандай бойлик саломатликдан кейинги ўринда туради. Шу боисдан сихат-саломатликни туман бойлик, дейдилар. Саломатликнинг қадри эса айниқса кексалик ёшида билинув.

Аслида инсон учун 90-100 ёш қариллик саналмайди, балким баркамоллик палласидир. Унга етишмоқ эса саодатдир. Табобатнинг бебаҳо қоидаларига амал қилган хар бир инсон кексайганда ҳам вужудни соғлом, руҳни эса тетик сақлаб, фароғат кучоғида бўлур. Хўш, касал бўлмай яшаш учун нима қилмоқ керак?

ЯШАШ СИРЛАРИ

ЮРАКНИ ЭҲТИЁТ ҚИЛМОҚ

Кексалик ёшида юракни эҳтиётлаш айниқса муҳимдир. Юракни соғломлаштиришнинг бир неча оддий йўллари мавжуд. Пиёда юриш,

мева ва сабзавотларнинг шарбатини истеъмоқ қилиш ана шулар жумласидандир. Ўрик, шафтоли, узум ва помидор шарбатлари юрак атро-

лан толиққан тана тўқималарини тўйинтириш зарур. Тушлик ва кечки овқатларда ҳам оз-оздан дон маҳсулотлари ишлатилиши вужуднинг иссиқ-совуққа бўлган бардошини мустаҳкамлайди. Бундан айниқса юрак яхши қувват олади, дон маҳсулотлари қайнатилган сабзавотлар билан аралаштириб ейилганда яхши ҳазм бўлади.

3. МЕВА ВА САБЗАВОТ

Мева ва сабзавотлар вужуднинг ҳақиқий малҳамларидир. Улар баданда моддалар алмашувини меъёрлаштиради ва танани хиллардан тоза-

лаб, ҳаёт фалоглигини оширади. Уларсиз тўқималар ростиш мана тўйина олмайди.

Мева ва сабзавотларнинг кунлик ейилмайдиган овқатнинг учдан бир қисмини ташкил этиши керак. Ана шунда юрак, жигар, ошқозон-ичак фаолияти мўътадиллашади. Бу эса танани ёшартириб, таранглаштиради ва ақлий имкониятни ўстиради, меваларнинг нордонлари ширинларига нисбатан фойдалироқдир. Мева ва сабзавотни янглигида истеъмоқ қилганлар яхши қувватланадилар ва дори-дармонга эҳтиёж сезмайдилар.

4. ГЎШТ ВА ТУХУМ

Товуқ, қуён ва балиқ гўшти ҳамда туҳум қувватлантирувчи ва қон ишлаб чиқаришни меъёрлаштирувчи маҳсулотлардир. Уларни одатда тушликда ва кечки овқатда истеъмоқ қилиш тавсия этилган. Гўшт маҳсулотларининг миқдорини хар бири киши ўзининг имкониятидан келиб чиқиб белгилайди.

Аммо хар куни битта туҳум истеъмоқ қилишнинг саломатликка нафи қаттадир. Чунки туҳум танага осон сингиди ва кўзни равшанлаштиришда фаол иштирок этади.

Гўшт маҳсулотлари пишлоқ билан истеъмоқ қилинганда, суякларни мустаҳкамлаш имконияти янада ортади. Кексайганда суяклар мўртлашиб, қон ишлаб чиқаришни сустайтирмаслиги учун гўшт маҳсулотларини, айниқса балиқ ва товуқ гўштини зирavor қўкатлар билан ейиш фойдалидир.

5. ТУЗ ЎРНИГА КЎКАТ ЕНГ

Тури сабзавотлардан тайёрланган салатлар дастурхонингизни безаши керак. Салатларга ҳеч қачон туз ишлатманг. Шифобахш зирavor қўкатлар бемалол туз ўрнини босади. Салатларга қўкатларнинг ҳамма туридан қўша бўлади.

Овқатларни тайёрлашда ҳам иложи борича туздан воз кечинг. Туз танани тез толиқтиради ва қаритади. Кўзининг равшанлигига салбий таъсир этади ва ичакларни мўртлаштириб, ақли заифлаштиради.

ҲАРАКАТСИЗ САЛОМАТЛИК БЎЛМАС

Ҳаракатсизлик ҳомсемизликка олиб келади. Ҳамма касалликлар ана шундан бошланади. Ҳом нарса тез айниди. Шу боисдан кексайганда ҳам ҳаракатга, меҳнатга мойилликни сақлаб қолган киши саломатлик йўлларида адашмайди.

Ҳаракат биринчи навбатда овқат ҳазм қилишни яхшилайти ва қариш аломатларини секинлаштиради. Овқат танага қанчалик яхши сингиса, вужуд ана шунча қувватланади ва касалликларга бўлган бардошини мустаҳкамлайди.

Ўз меҳнатингиздан ҳамиша завқ олинг. Ана шу завқ сизни янада яхши ишлашга йўллайверади. Бекорчилик туфайли келиб чиқадиган тури-туман иллатлардан ҳам асрайди. Меҳнат кўнгилни ҳам, танани ҳам ёшартиради, иродани чиниқтиради ва кексайганда ҳам куч-қувватни сақлаб қолишга кўмаклашади.

БОЙЛИКНИ ЙЎЛАМАНГ

Бойлик ҳасад кўзғовчи бўлур. Бундай ҳасад кексайганда саломатлик учун ниҳоятда оғир юқдир. Хар куни оиласига етарли ризқ-насибани топиб турган инсон, ҳақиқий бахтиёр инсондир.

Ҳасадсиз яшаган инсонга, кексайганда албатта фароғат насиб этур.

Комилжон НИШОНОВ тайёрлади.

Ота-оналар мактаби

БОЛАГА
ЎЙИНЧОҚ ОЛАМИЗ

Болага ўйинчоқ танлашда унинг ёши, жинси, ўйинчоқнинг нимадан ясалгани ва катта-кичиклигига эътибор қаратиш керак. Хусусан, ўғил боланинг қизларга хос кўғирчоқларни, қиз боланинг эса ўғил болалар учун муължалланган ўйинчоқларни ўйнашига йўл қўйиш яхши эмас. Чунки бу уларнинг руҳиятига таъсир этиб, характерининг шаклланишида ўзига хос из қолдиради.

ҚИШКИ САЙРНИНГ
“СОВБАЛАРИ”

Юртимизда кумуш фасл - қиш давом этмоқда. Айниқса, болажонларни хурсанд этиб, атрофни оқликка бурқаб, устма-уст қор ҳам ёғиб турибди. Қор яхшику-я, лекин айрим болалар чана учаман, яхмалақда сирламанан, ёки қорбўрон ўйнайман, деб жароҳат олиб қоладилар. Травматология ва ортопедия илмий-тадқиқот институти илмий ходими, тиббиёт фанлари номзоди Гулнора ҚОСИМОВА бундай пайтда нима қилиш борасида фойдали маслаҳатлар беради.

БОЛАНГИЗ
ЖАРОҲАТЛАНМАСЛИГИ УЧУН

Унга тепалиқдан чанада учиб тушганда, яхмалақ учганда “йўл очик” бўлиши кераклигини тушунтиринг. Тудалашиб ўйнаш яхши, аммо бунда болалар бир-бирига урилиб кетиб, қовоғи, лаби ёрилиши, бурни пачоқ бўлиши, у ер-бу ерини синдириб олиши ҳеч гап эмас.

Музлаган йўлда бораётганда ёки яхмалақ учаётганда оёғи тойиб кетса, имкон қадар ёнбошга йиқилишга ҳаракат қилиши лозимлигини уқтиринг. Ҳеч қачон қўлни тираб қолишга уринмаслик керак. Чунки бунда бармоқлар ёки қафт суягига шикаст етиши мумкин.

Мабодо фарзандингиз йиқилиб қўл ёки оёғини жароҳатлаб олган бўлса, уни дарҳол ўрнидан турғазига шошиланг. Олдин у шунчаки оддий лат едимни ёки суяги чиққан, ёхуд синганлигини аниқлаш керак. Чунки эҳтиётсиз ҳаракатлар жароҳатни жиддийлаштириб юбориши мумкин.

ЙИҚИЛИШ ОҚИБАТИДА

Бола ўзини йўқотиб қўйса, боши айланса, юзи оқариб кетса, тез-тез ва юзаки нафас олса, томир уриши кучсиз ва тез бўлса, у ҳушини йўқотаяпти. Болани қуйидаги усуллар билан ўзига келтириш мумкин:

Бошини чап қўл билан сал кўтариб, ун қўлининг кўрсаткич бармоғи билан 5-10 сония давомида юқори лаб ва бурун ўртасидан сал юқоридаги нуқтани эзиб туринг.

Ун қўлинингизнинг бош бармоғи тирноғи билан боланинг бармоқлари учини 3-5 мартадан қаттиқ босинг.

ОДДИЙ ЛАТ ЕГАНДА

Агар йиқилган бола танасининг жароҳатланган қисмини қимирлата олса, демак чиқиш-синиш аломатлари йўқ. Бу - оддий лат ейиш бўлиши мумкин. Оғриётган жойни қўл билан уқалаш ярамайди. Яхшиси елим халтачани қор билан тўлдириб, кийим устидан лат еган жойга босиш ва шарф ёки бошқа нарса билан боғлаб қўйиш керак. Уйда эса уксусли компресс қўйиш тав-

сия этилади. Бунинг учун:

0,5 литр муз солинган совуқ сувга 2 ош қошиқ 9 фоизли уксус қўшиб, унда юмшоқ сочикни ҳўллаб оғриётган жойга босиш керак. То оғриқ ўтиб кетмагунча ҳар 2-3 дақиқада сочикни ҳўллаб туриш лозим.

Эрталаб ва кечкурун эса лат еган жойга қуйидагича малҳам тайёрлаб суртиш керак:

Мингбарг (тысячелистник)нинг барг ва гулларини талкондай майдалаб, эритилган думба ёки чўчка ёғига 1:2 миқдорда қўшилади.

СУЯК ЧИҚҚАНДА

Агар бўғимлар атрофи қаттиқ оғривса, бу одатда суяк чиққанидан далолат беради. Бундай пайтда мустақил равишда суякни жойига солиб қўйишга уриниш ярамайди. Яхшиси жароҳатланган бўғимга кийим устидан қўлингизга тушган нарса: китоб, қалинроқ журнал ёки картон, тахтача, дарахт шохи ёрдамида тахтакач қўйинг ҳамда елим халтача ёхуд рўмолчага қор ва муз ўраб босинг. Тизза ёки тўпик суяги чиққанда боланинг оёғини сал кўтариб қўйиш керак.

СУЯК СИНГАН БЎЛСА

Мабодо йиқилган бола қўл ёки оёғини қимирлатолмаётган бўлса, унинг суяги синган бўлиши мумкин. Синган жойни оғриқ камроқ шаклга келтириб (тизза ёки тирсақдан букиш ёхуд аксинча тўғрилаш ва ҳоказо), тахтакач қўйиш керак. Масалан, сон суяги синса, оёқнинг барча бўғимларига, болдир синса, тизза ва болидирга тахтакач қўйиш зарур. Мабодо тахтакач учун яроқли нарса топилмаса, синган қўл гавдага, оёқ эса иккинчи соғ оёққа боғлаб қўйилади.

ДИҚҚАТ, ЁДДА ТУТИНГ!

Суяк очик синганда, бош ёки умуртқа, қовурғалар жароҳатланганда ўзингизча ёрдам кўрсатишга уринманг. Бундай пайтда жабрланувчига маалакали тиббий хизмат кўрсатиш чораларини қўриш энг тўғри йўл бўлади.

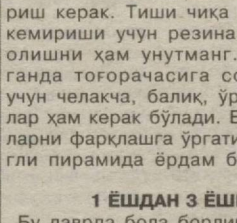
3 ОЙЛИККАЧА БЎЛГАН БОЛАГА

Хаётининг дастлабки ойларида чақалоқ ҳали буюмлар билан муомала қилишни билмайди. У дунёни кўриш, эшитиш ва ушлаб кўриш орқали англайди. Яқинида турган буюмларни томоша қилиш унга ёқади. Шу боис, чақалоқ учун ёрқин рангли шакилдоқлар олиб, бешигига ёки қаравотчасига осиб қўйиш керак. Боланинг ёнида латтадан тикилган юмшоқ ўйинчоқлар ҳам бўлса янада яхши. Бешик ёки қаравотча турадиган хонанинг деворига боланинг кўзи тушадиган қилиб, чиройли расмчалар осиб қўйиш мумкин. Агар уларда яшил ва алван ранглрар устун бўлса, бу боланинг иштаҳаси яхши бўлишига хизмат қилади.

3 ОЙЛИКДАН 1 ЁШГАЧА

Бу ёшда болаларга гилдиратиш, тортиш, судраш мумкин бўлган, овоз чиқарадиган ўйинчоқларни ўйнаш ёқади. Шу боис уларга турли хажмдаги рангли коптоқлар, катта гилдиракли ўйинчоқлар, босганда овоз чиқарадиган резина ўрдакча, кучука кабилар олиб бериш керак. Тиши чиқа бошлаганда лемириши учун резина халқачалар олишини ҳам унутманг. Чўмилтирганда тоғорачасига солиб қўйиш учун челақча, балик, ўрдакча кабилар ҳам керак бўлади. Болани ранглари фарқлашга ўргатиш учун рангли пирамида ёрдам беради.

1 ЁШДАН 3 ЁШГАЧА

Бу даврда бола борлиқни фаоллик билан ўрганади. Уни нарсаларнинг номи, нимага ишлатилиши қизиқтиради, бўлаклардан бутун нарсалар йиғиш хоҳиши пайдо бўлади. Энди батареякали ёки калитини бураганда юрадиган ўйинчоқларга, расмли кубикларга, йирик шаклли конструкторларга, ўйинчоқ мусиқа асбобларига эҳтиёж пайдо бўлади. Бола кўчада ҳам ўйнашни эътибордан қочирманг. Шу сабабли куракча, челақча, хаскашча, юк машинаси каби ўйинчоқлар ҳам тайёр турсин.

3-5 ЁШ ОРАЛИГИДА

Айнан шу ёшда болалар муस्ताқил ўйнайдиган бўладилар. Қизларга “Барби”га ўхшаш кўғирчоқлар тўплами (ётоқ қаравоти, кийим жавони, ошхона буюмлари, косметика жиҳозлари билан), ўйинчоқ тикув машинаси, ўғил болаларга турли машиналар, улар учун гараж, уйча, самолёт, поезд, вертолёт кабилар, шунингдек касбга йўналтирувчи ҳамшира, ўт ўчирувчи, сартарош анжомлари, милиция ходими ёки ҳарбий сингари ўйинчоқлар олиб беришни тавсия этган бўлардик. Бу ёшдаги болаларнинг жуда ҳам ҳаракатчан эканлигини эътиборга олиб, ўзига мос спорт анжомлари, уч гилдиракли велосипед олиб бериш мумкин. Бугуннинг боласи 4-5 ёшиданок “Тетриз”, “Сего” каби компьютер ўйинларига ошно тутинмоқда. Лекин бундай ўйинларни бир кунда 15-20 дақиқадан ортққ ўйнашга руҳсат бермаслик керак.

5 ЁШДАН 12 ЁШГАЧА

Бу давр боланинг ўзлигини ҳамда оила ва жамиятдаги ўрнини англаш йиллари ҳисобланади. Шу боис у кўпроқ тенгдошлари билан мулоқотда бўлиши, ўйнаши керак. Бунда 2 ва ундан ортққ ўйинчига муължалланган шашка, стол тенниси, бадминтон, стол устида футбол ва хоккей кабилар қўл келади. Фикрлашини ўстириш учун “Лего” шаклидаги конструкторлар, “Ўзингиз ясанг”, “Ўзингиз тикинг”, “Ўзингиз бўянг” каби тўпламлар ёрдам беради. Бола қанча кўп нималарнидир қирқиб, елимлаб, йиғиб ясаसा, кўғирчоғига ўзи кийимчалар тикса, бир томондан меҳнатга муносабати шаклланади, иккинчи томондан фикр доираси кенгайди.

- 3 ёшгача бўлган болага оғизга сиғиши мумкин бўлган майда ўйинчоқлар, тугмалар, шарчалар ва бошқаларни асло бера қўрманг.
- Ёрлиғи ёки қўтисидидаги ёзувларни диққат билан ўқиб чиқинг ва фақат бола соғлиғи учун экологик жиҳатдан безарар ўйинчоқларни сотиб олинг.
- Ўйинчоқнинг ўткир қирралари бўлмастлигига, букканда, тишлаганда осон синадиган эмаслигига эътибор беринг.
- 1 ёшгача бўлган болалар учун мунтазам ювиб-тозалаб туриш мумкин бўлган юмшоқ ўйинчоқлар харид қилинг.
- Ўйиндан сўнг (айниқса, кўчада ўйнагандан кейин) ўйинчоқларни артиб, тозалаб қўйиш керак.

Саҳифани ДАРМОН тайёрлади.

АЁЛЛАР ЭРКАКЛАР НАЗАРИДА

Эркакларга аёлларнинг қандай хислотлари ёқади-ю, нималари маъқул келмайди, нималар уларни мафтун этади-ю, қай бир жиҳатлар ёқмайди. Шу йўналишда тадқиқот олиб борган олимлар қуйидагиларни аниқлашди.

Аёлларнинг эркакларга ёқадиган 10 хислати:

- хушчақчақлик ва ҳаётга муҳаббат;
- эркак ўз муаммолари ҳақида гапирганда диққат билан тинглайди;
- эрининг дўст-биродарларини очик чеҳра, хушмуомалалик билан қарши олади;
- уйда саранжом-сарихталликни таъминлай олади;
- эркакнинг камгаплигини камчилик сифатида қабул қилмайди;

- юмшоқ ўйинчоқларни яхши кўриши;
- атайлаб эрининг рашкини келтиришга уриниши;
- ўринсиз ноз-карашмалари;
- уйда озодлик ва тартиб ўрнатишдан муҳимроқ юмуш йўқ, деб ҳисоблаш;
- шахсий муносабатлари билан боғлиқ гапларни дугоналарига айтиб, етти маҳаллага овоза қилиши;
- эрига ёқиш учун ҳар хил бёғхшов қилишлари;
- эрининг эркалашларига жавобан хиссиэлик қилса;
- нуқул ўз қоматидан нолиб юриши.

Эркаклар ёқимтой деб ҳисоблайдиган 10 тоифа аёллар:

- очик ва енгил кийим кийишни ёқтирадиганлар;
- кийим алмаштирганда шошилмай-диганлар;
- ўз баҳосини биладиган, бошқалардан чиройли табассуми, ёноқларидаги кулгичлари, ўзига хос кийими билан ажралиб турадиганлар;
- сочларини ва билакларини силашни ёқтирадиганлар;
- базмларда ўзини эркин ва самимий тутадиганлар;
- ўринсиз ноз-карашма қилмайдиганлар;
- танасидан табиий ёқимли хид келиб турадиганлар;
- чиройли ва юпқа, харир матолардан ҳамда тўқима кийим кийишни ёқтирадиганлар;
- ўз хоҳиш ва истакларини яшириб ўтирмайдиган;
- ташки кўринишида сезилар-сезилмас камчилиги бор аёллар (масалан, тишлари ораси салгина очик бўлиши).

- эрининг характеридаги бор камчилик ва нозик томонларини тўғри тушунган ҳолда қандай бўлса, шундайлигича сева олади;
- ички тўйғуси кучли бўлса;
- керак бўлса, борлиги билан эрини ҳимоя қилади;
- эрини дунёдаги энг эпчил, қаққон ва моҳир эркак деб билади;
- Эрининг кўнглини ола билади.

Аёлларнинг эркаклар кўсур деб биладиган 10 жиҳати:

- эрининг бўш вақтини режалаштиришга уриниши;
- эрининг ўтмишини кавлаштиришни ёқтириши;

ОИЛАВИЙ БАХТ

Ким билан гаплашманг, оилавий ҳаёт, эр-хотин ўртасидаги муносабатлар масаласида ўз қарашлари борлигига гувоҳ бўласиз. "Оилавий ҳаётда дастлабки йилларда қийинчиликлар бўлади, кейин ҳаммаси изга тушиб кетади", дейишади оптимистлар. "Муносабатлар никоҳ билан мустаҳкамланган кунни севги ўлади", дейишади пессимистлар. Бу икки хил қарашнинг на унисини, на бунисини ёқлаб бўлади.

Ким нимани қурбон қилади?

Энг кенг тарқалган фикрлардан бири - оила манфаатлари йўлида шахсий интилиш ва қизиқишларидан воз кечиши керак бўлган одам, албатта аёллар. Одатда, лавозим лиялаларидан кўтарилиш учун турмуш ўртоқларнинг ҳар иккаласида бир хил имконият

бўлса, аксарият ҳолларда эр "ўсади". Шу нарса орзулар, қизиқиш ва интилишларга ҳам тааллуқли. Аёл оила тинчлиги деб эрига ёқмайдиган дўсту дугоналари билан борди-келдини узади, қизиқиш ва орзуларидан ҳам воз кечади. Эрлар эса деярли ҳеч қачон бундай йўл тутмайдилар. Миямизга сингиб кетган "ҳақиқатлар"дан яна бири шуки, тўйдан кейин эр-хотинлар, қайсидир маънода, бир-бирининг мулкига айланиб қолади. Эр "бундан буён хотиним ҳар бир қадамини мендан сўраб босиши шарт", деб ишонади. Хотин эса ўз навбатида "эрим ҳамма ишларини (эйтиб қилинг-ҳамма!) мен билан бамаслаҳат қилиши лозим, менинг фикримни инобатга олиши шарт", деб ҳисоблайди. Оиладаги кўп балоларнинг, дока рўмол ўрнига айрим оилаларнинг бахтини қуритаётган уриш-

ЙЎЛИДАГИ ТЎСИҚЛАР

жанжалларнинг илдизи ҳам мана шунда. Аёлнинг эмин-эркин бўлишга ҳар қандай интилиши эрининг ғашини келтиради. Ўз навбатида буёғи ўзи уйлагандай бўлиб чиқмаган хотин ҳам бемаслаҳат иш қилади-кан эрининг ҳар бир қадамини камчилик излашга тушади.

Фарзанд восита эмас

Одатда эр-хотинларга қўйиладиган яна бир талаб: уларнинг жилла курса битта фарзандлари бўлиши шарт. Тўйдан кейин 2-3 йил ичида бола туғилмаса, талом, қариндош-уруғлар орасида шивир-шивирлар, турли гап-сўзлар, қийин-қистовлар бошла-

нади. Ёш келин-куёвлар 2-3 йил ўзлари учун яшаб, ўйнаб-қулишни, ёки ўзларини моддий жиҳатдан тиклаб олгунча фарзанд кўришни орқага суриб туришни исташса, нима қилти?! Энг қизиги, фарзандларингиз

сонини ҳозир урф бўлиб қолган 2-3 нафардан ортқ, дейлик, 5-6 та бўлса ҳам қулоғингиз тинчимайди. "Болани кўпайтириб нима қиласан, ҳозирги замонда уларни боқошининг, уйли-жойли қилишнинг ўзи бўлади-ми?" - деган насихатлардан чарчаб кетасиз.

Қолаверса, кўпчилик бир-бирига кўнгли йўқроқ келин-куёвлар ҳақида "ҳечқиси йўқ, фарзандлик бўлишса ҳаммаси изга тушиб кетади", дейишади. Туғилган фарзанд кўнглининг бир-бирига илитса-ку, яхши. Акси бўлса-чи? Унда иккита бахти қаронинг ёнига яна биттаси - бола ҳам қўшилади.

Хатолар устида ишлаш

Оилавий бахт йўлидаги тўсиқлар фақат шулардангина иборат эмас. Бунинг устига, яхшиямки, бирорта эркак ёки аёлда мана шу қарашларнинг барчаси мужассамлашмаган. Аммо бирикки хил қарашнинг характер-д мавжудлиги ҳам хонадоннинг "жанг майдони"га айланиб кетиши учун етарли бўлиши мумкин. Бунинг олдини олиш учун эса, биринчидан, тушунликка тушмаслик керак. Иккинчидан, "шундай бўлиши шарт!" деган қатъий фикрдан воз кечиб, турмуш ўртоғингизни қандай бўлса шундайлигича, унинг барча яхши ва номасқул хислатлари билан қабул қилинг. Бир-бирларингизнинг маъқул келмаётган жиҳатларингизни шошма-шошарлик қилмасдан, яхши гап билан ўзгартириб боришга интилинг. Қарашларнинг юз фоиз мослигига эришиб бўлмаслиги аниқ. Шу боис, яхши, ўзаро ишонч ва тушунишга интилган маъқул.

ДАРМОН тайёрлади.

Оқ от минган, хушбичим, алп қоматли шахзодани учратишни орзу қилмаган қиз бормикан дунёда? Лекин идеал эркакларнинг ҳаммаси бир хил-улар эртақлардагина бўлишади.

ЁЛҒОН ХАЁЛЛАРДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ!

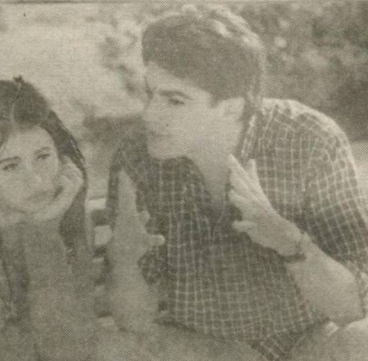
Чўлу биёбонда оч-наҳор, сувсиз қолган одамнинг кўзига кўм-кўк воҳа кўринаверади. Хаёлимиздаги қаҳрамонларни ҳам ҳаётимиздаги кемтикларни тўлдириш учун ўйлаб топамиз. Орзуларимиз, хаёлларимиз, хатто тушларимиз ана шу

СОЛИШТИРМА, ЮТҚАЗАСАН!

Тадқиқотларнинг кўрсатишича, эрини хаёлидаги шахзода билан солиштириб, "сизнинг ўрнингизда....." қабилда гап қиладиган аёлларнинг ҳолига маймунлар йиғлайди. Ахир эрингизнинг хаёлингиздаги шахзода билан неча пуллик иши бор. Бу дунёда идеал эркакнинг ўзи йўқ. Шу боис бир кунни дийдиёларингиз, ноўрин солиштиришларингиз жонига тегиб "бор-э!" деб юборса,

ҚАНИ ЎША ШАҲЗОДА?!

бўшлиқни тўлдиришга хизмат қилади. Масалан, улғайганини тан олгиси келмайдиган аёл ҳаётда "мустаҳкам таянч бўладиган" эркакни, ўз ҳис-туйғуларини очик айтишга ийманадиган қиз эса "гап-сўзсиз тушунадиган" кавалерни орзу қилади. Лекин эркаклар аёлларнинг муаммоларини ҳал этиш, ташвишларини елкасига ортмоқлаб юриш учунгина яралмаган-ку, тўғрими?! Ҳаётда бир қарашда худди орзусидагидек бўлиб кўринган эркакни учратган аёлларнинг озгина фурсат ўтиб, хаёллари ёввойи қаптардай учеди-ю кетади ва руҳий жароҳат, иккилангиш ис-канжасида қоладилар. Кўпинча ана шу жароҳат туфайли аксарият аёлларда ҳаётдан норозилик қайфияти пайдо бўлади.

паттангизни қўлингизга тутқазса, кейин бошингизга мушлатиб юрманг.

Орзудаги эркакнинг фотороботи.

- у биз билан бирга яшаётган оддий эркакларга ўхшамайди.
- у ҳақда деярли ҳеч нарса маълум эмас.
- унинг ота-онаси йўқ (қайнота-қайнона сиз қандай зўр!)
- баланд бўйли, кенг яғринли, озғинроқ.
- кучли аурага эга.
- ҳамма нарсани аъло даражада бажаради.
- ўзига хос ажойиб шахс.
- аёлни бошига кўтарадиган эркак.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Оила ва жамият

Фойдаланилмаган қўл ёзма маълумотлар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

Газетадан кўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru
oilavajamiyat@mail.ru

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Бош муҳаррир: 134-86-91
Қабулхона: (тел. ва факс) 133-28-20
Табриқлар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: Оила - 133-04-35, 134-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41

МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент - 700000
Амир Темура кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй.
«Олой» бозори ёнида.

Газета «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма-хонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти - 20.00. Босишга топширилди - 21.00.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 027-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 432. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.
Адади - 13820
Саҳифаловчи — Ш. БАРОКОВ
Расмом — Н. ХОЛМУРОДОВ
Навбатчи — Д. ИБРОҲИМОВ
Мусахҳих — С. САЙДАЛИМОВ

1 2 3 4 5